

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach
w 2012 roku**

Siedlce, maj 2013

Spis treści

I. Wstęp	4
II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.....	5
1. Informacje ogólne	5
2. Klienci pomocy społecznej.....	6
3. Zadania własne gminy	11
3.1 Praca socjalna	14
3.2 Zasiłki okresowe.....	17
3.3 Zasiłki stałe	17
3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	18
3.5 Schronienie	18
3.6 Usługi opiekuńcze	18
3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	19
3.8 Zasiłki celowe.....	20
3.9 Sprawienie pogrzebu	20
3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt.....	21
3.11 Kierowanie do Dziennego Domu Pomocy.....	22
4. Zadania zlecone gminy	22
4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	22
4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy	23
4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy	27
4.4 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	28
5. Zadania własne powiatu	28
5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	28
5.2 Pomoc osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej	30
6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.....	31
III. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	38
1. Praca z rodziną.....	38
2. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka	39
3. Rodzinne formy pieczy zastępczej.....	40
4. Zapewnienie dzieciom opieki w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych	42
5. Pomoc udzielana usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych	44
IV. Świadczenia rodzinne	47
1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych	47
2. Realizacja świadczeń rodzinnych.....	50
V. Fundusz alimentacyjny	54
1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	54

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	55
VI. Realizacja zadań wynikających z innych ustaw	57
1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	57
2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	58
3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	61
VII. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	62
1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej	62
2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego	63
3. Prace społecznie użyteczne	66
4. Współpraca z organizacjami i instytucjami	68
VIII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	70
IX. Podsumowanie	71
Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2011 – 2012	77
Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2011 – 2012	83
Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu „Stawiam na siebie!”	85

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach jest jednostką organizacyjną Miasta Siedlce powołaną do realizacji zadań samorządu gminnego i powiatowego, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków budżetu miasta i budżetu państwa, a także ze środków finansowych pozyskiwanych z funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Zadania Ośrodka określają w szczególności następujące ustawy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i usamodzielnienia. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez działania profilaktyczne (głównie pracę socjalną, poradnictwo, interwencję kryzysową).

Pomoc społeczna polega w szczególności na udzielaniu przewidzianych ustawą świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych), pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją. W 2012 roku wydano **12.457 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 12.068 decyzji z zakresu zadań własnych – (w tym 571 decyzji odmownych),
- 389 decyzji z zakresu zadań zleconych – (w tym 1 decyzja odmowna).

Od decyzji przysługuje prawo złożenia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Dyrektora Ośrodka. W 2012 roku do SKO przekazano odwołania w 39 sprawach. W 26 sprawach decyzja została utrzymana w mocy, 10 decyzji uchylono i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia, w pozostałych sprawach stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania, niedopuszczalność odwołania oraz umorzono postępowanie odwoławcze.

2. Klienci pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej oraz na podstawie zgody na pobyt tolerowany,
- 3) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje **osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza** ustawowego kryterium dochodowego, które do 30.09.2012 r. wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **477,00 zł**;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **351,00 zł** na osobę w rodzinie,

natomiast **od 01.10.2012 r.** wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **542,00 zł**;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **456,00 zł** na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z następujących powodów (określonych w art. 7 ww. ustawy):

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,

- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że w większości rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej współwystępuje kilka problemów.

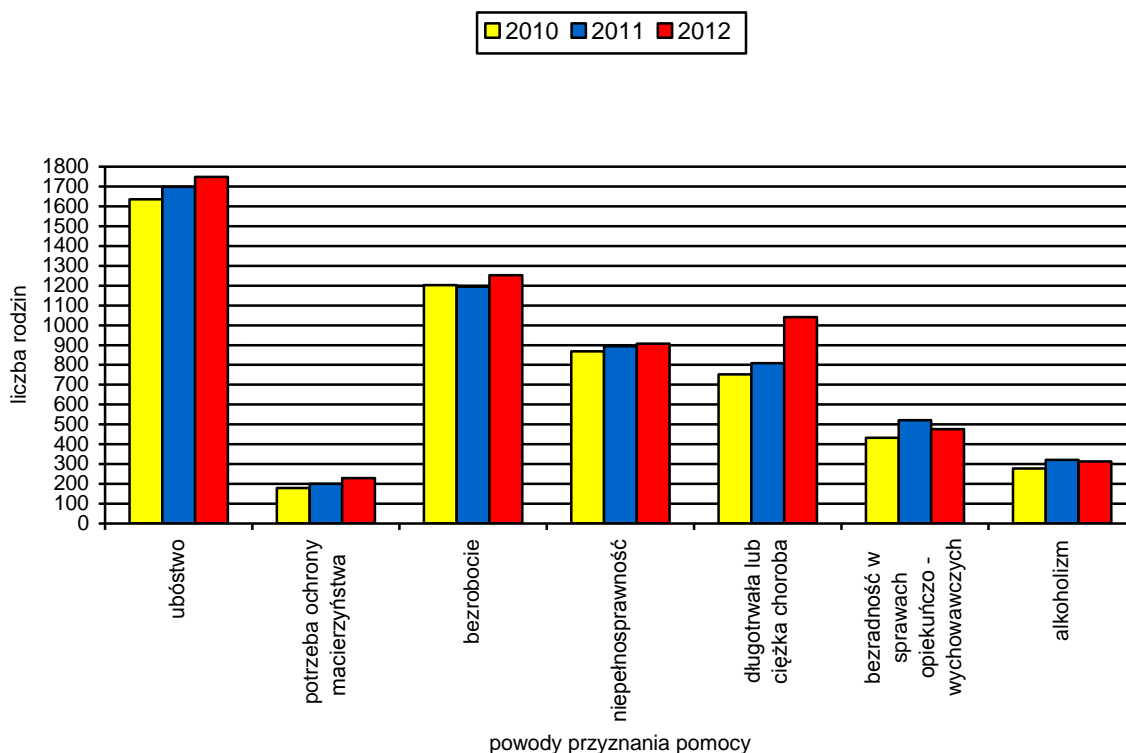
W 2012 roku świadczeniami z pomocy społecznej objęto 2.483 rodziny, 5.648 osób w tych rodzinach (w 2011 r. 2.574 rodziny i 5.783 osoby w rodzinie).

Tabela 1 Główne powody przyznawania pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w latach 2010 – 2012

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Ubóstwo	1635	1699	1748	3642	3571	3699
Bezdomność	59	67	80	71	86	106
Potrzeba ochrony macierzyństwa	180	200	229	628	760	957
Bezrobocie	1202	1194	1253	2923	3029	3106
Niepełnosprawność	869	895	907	1583	1681	1820
Długotrwała lub ciężka choroba	753	808	1041	1394	1527	2073
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	432	522	477	1388	1958	1697
Alkoholizm	277	321	313	485	533	558
Narkomania	18	12	18	32	20	24
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	30	46	43	41	69	65
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	35	13	-	47	22	-
Zdarzenie losowe	5	12	7	16	32	18

* w jednej rodzinie może występować kilka problemów

Dominujące powody przyznawania pomocy w latach 2010 - 2012

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom w 2012 roku, podobnie jak w latach poprzednich, było **ubóstwo**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa są w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, uzależnienia i te problemy, obok ubóstwa, są dominującymi wśród problemów rodzin ubiegających się o pomoc.

Skala występowania problemu **bezrobocia** wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 4,94 %. Pomocą społeczną z powodu bezrobocia objęto w 2012 roku **1.253 rodziny**.

W ostatnich latach następuje wzrost liczby rodzin otrzymujących pomoc z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności**. W 2012 roku problem długotrwałej lub ciężkiej choroby stwierdzono w **1.041 rodzinach**, co stanowi **wzrost o 28,84 %** w stosunku do roku poprzedniego. **Niepełnosprawność** występowała natomiast w **907 rodzinach**, co stanowi **wzrost o 1,34 %** w porównaniu do roku poprzedniego.

W 2012 roku problem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** został stwierdzony w **477 rodzinach**. Nastąpił spadek o 8,62 % w porównaniu do 2011 roku, mimo to jest to jeden z wiodących problemów społecznych.

W 2012 roku **potrzeba ochrony macierzyństwa** była powodem trudnej sytuacji życiowej stwierdzonym w **229 rodzinach**. Problem ten na przestrzeni lat wykazuje tendencję wzrostową, w 2012 roku odnotowano wzrost na poziomie 14,5 %.

Poważnym, niejednokrotnie trudnym do zdiagnozowania, jest **problem alkoholizmu**. W 2012 roku stwierdzono go w **313 rodzinach**. W porównaniu do 2011 roku, nastąpił spadek o 2,49 %.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną prezentuje poniższa tabela.

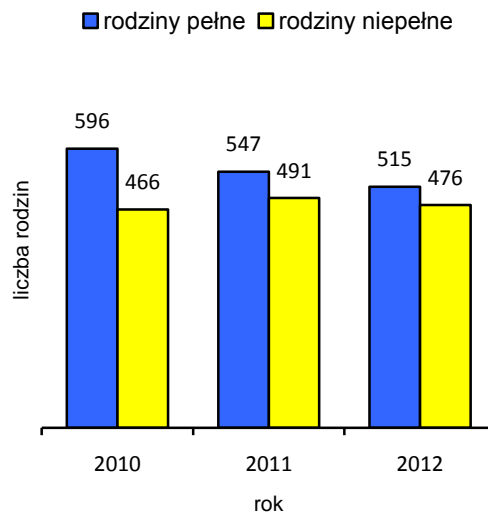
Tabela 2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną*

Wyszczególnienie	Liczba rodzin					
	2010	%	2011	%	2012	%
Rodziny ogółem	2586	100	2574	100	2483	100
o liczbie osób w rodzinie 1	1262	48,8	1249	48,52	1200	48,33
2	378	14,62	411	15,97	385	15,51
3	364	14,08	370	14,37	340	13,69
4	296	11,45	284	11,03	296	11,92
5	174	6,73	158	6,14	163	6,56
6 i więcej	112	4,33	102	3,96	99	3,99
Rodziny z dziećmi ogółem	1062	41,07	1038	40,33	991	39,91
o liczbie dzieci 1	412	15,93	413	16,05	373	15,02
2	319	12,34	334	12,98	354	14,26
3	198	7,66	183	7,11	170	6,85
4	75	2,9	65	2,53	54	2,17
5	38	1,47	26	1,01	22	0,89
6	14	0,54	11	0,43	10	0,4
7 i więcej	6	0,23	6	0,23	8	0,32
Rodziny niepełne ogółem	466	18,02	491	19,08	476	19,17
o liczbie dzieci 1	204	7,89	222	8,62	206	8,3
2	133	5,14	159	6,18	156	6,28
3	71	2,75	64	2,49	65	2,62
4 i więcej	58	2,24	46	1,79	49	1,97
Rodziny bez dzieci, o liczbie osób w rodzinie 2 i więcej	262	10,13	287	11,15	292	11,76

*w tabeli zawarto informację o liczbie rodzin i udziale poszczególnych grup i podgrup rodzin w ogólnej liczbie rodzin

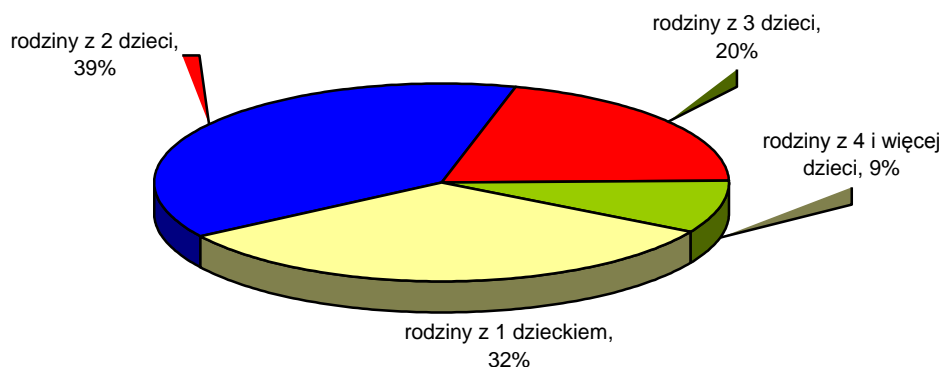
Największą grupę osób objętych pomocą społeczną stanowiły **osoby samotnie gospodarujące** (48,33 % ogółu rodzin). Grupa **rodzin z dziećmi** stanowiła w 2012 roku 39,91 % ogółu rodzin. Udział tej grupy rodzin nieznacznie zmalał w porównaniu do lat poprzednich. W grupie rodzin z dziećmi znaczącą grupę (48,03 %) stanowiły **rodziny niepełne**. Kształtowanie się zjawiska w latach w latach 2010 – 2012 przedstawia wykres.

Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w latach 2010 - 2012

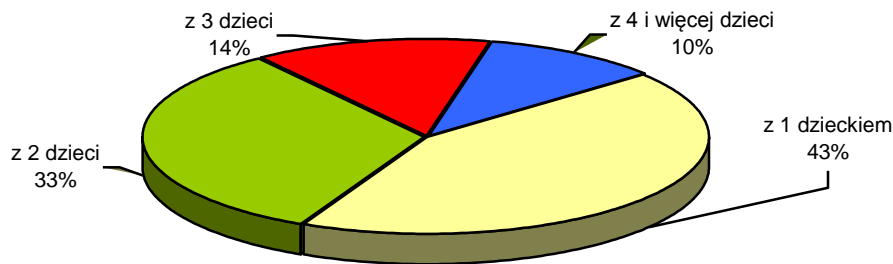

Strukturę rodzin z dziećmi (pełnych i niepełnych) korzystających z pomocy MOPR w 2012 roku ilustrują kolejne wykresy.

Rodziny pełne korzystające z pomocy społecznej w 2012 roku

Rodziny niepełne korzystające z pomocy społecznej w 2012 roku

3. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy, m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- kierowanie osób do ośrodka wsparcia – Dziennego Domu Pomocy.

Realizując zadania własne gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w 2012 roku udzielił pomocy **2.325 rodzinom** (5.296 osobom w rodzinach). W porównaniu do 2011 roku, w którym pomocą objęto 2.281 rodzin (5.184 osób w rodzinach), nastąpił wzrost o 1,93 %.

W tabeli nr 3 zawarto informacje na temat świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2010 – 2012.

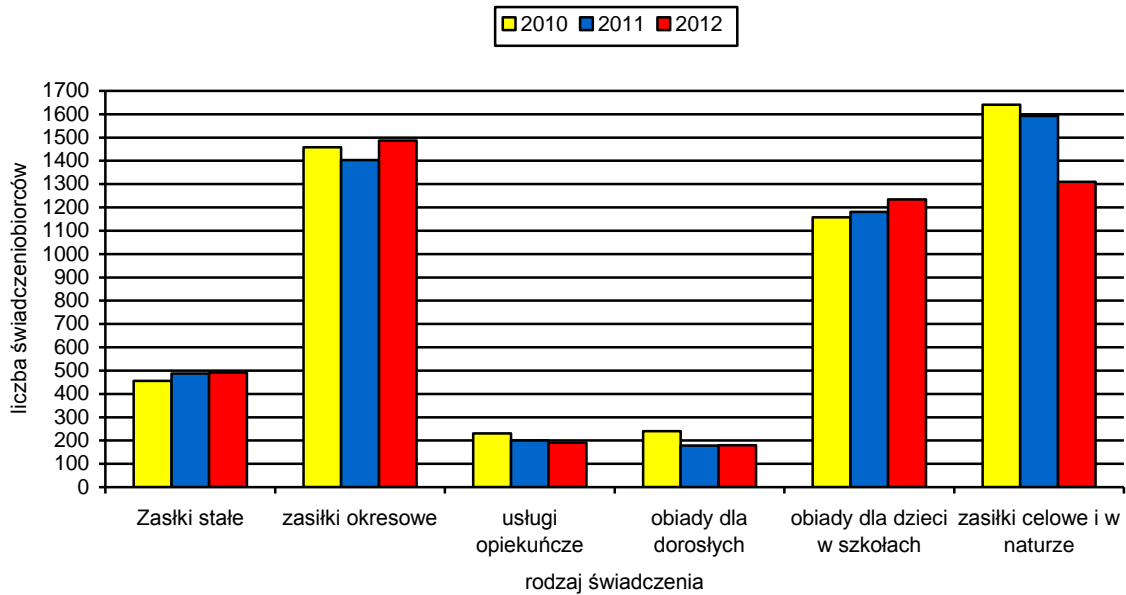
Tabela 3 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy w latach 2010 – 2012

L.p.	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Wydatki w zł		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
1.	zasiłki stałe	456	488	491	4.551	4.848	4.898	1.618.518	1.705.580	1.804.897
2.	zasiłki okresowe	1.402 rodziny	1.360 rodzin	1.487 rodzin	8.250	8.263	9.038	1.845.205	1.781.693	2.232.098
3.	schronienie (noclegownia PKPS) ¹	52	47	54	9.430	8.873	9.691	239.000	280.000	280.000
4.	usługi opiekuńcze (świadczone przez PKPS)	231	201	191	96.018	80.513	75.478	1.042.142	925.978	903.721
5.	obiady dla najuboższych (dorosłych) (w Inst. Kofoeda)	240	178	180	26.314	22.838	22.887	131.456	126.965	126.976
	obiady dla dzieci w szkole i przedszkolu	1.158	1.181	1.235	148.468	136.737	144.568	474.399	479.734	540.146
6.	zasiłki celowe i w naturze (m.in. na dożywianie, opał, leki, odzież, bilet)	1.590 rodzin	1.535 rodzin	1.310 rodzin	4.003	4.061	2.798	1.479.321	1.133.925	1.030.251
7.	sprawienie pogrzebu	22	23	30	22	23	30	11.913	15.181	24.796
8.	odpłatność miasta za pobyt osób w dps na terenie innej gminy ²	32	38	45	349	392	458	594.103	794.813	965.431
9.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubez. zdr. z innego tytułu	409	439	450	4.003	4.288	4.423	122.852	152.337	153.260
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte Indywidualnym programem Zatrudnienia Socjalnego w CIS, niepodlegające obowiązkowi ubez. zdr. z innego tytułu	65	78	70	317	389	389	11.548	16.663	16.162

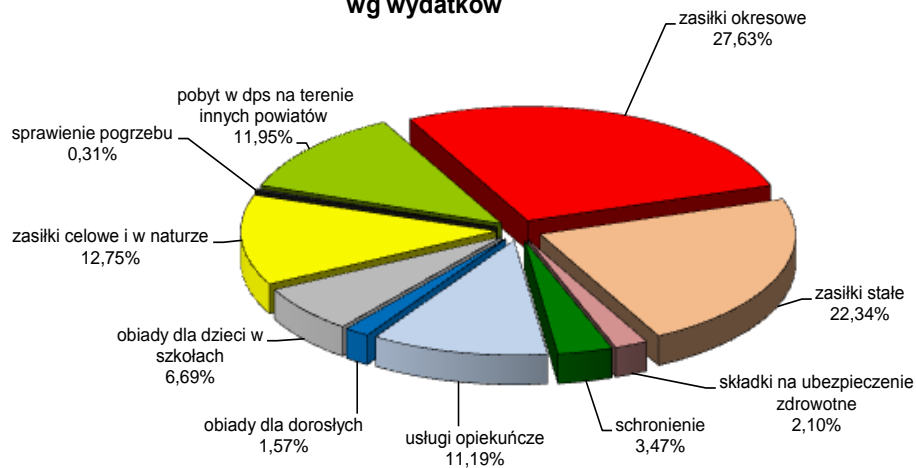
¹ spoza Siedlec: w 2010 r. – 8 osób, w 2011 r. – 7 osób, w 2012 r. - 6 osób, których koszty pobytu refundują gminy ostatniego miejsca zameldowania osoby na pobyt stały,

² świadczenia liczone w miesiącach

Realizacja wybranych świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy w latach 2010 - 2012

Realizacja zadań własnych gminy w 2012 roku wg wydatków

Z zaprezentowanych danych wynika, że w okresie sprawozdawczym największa liczba świadczeniobiorców objęta została pomocą w formie zasiłku okresowego. Wydatki na realizację wypłat zasiłku stanowiły 27,63 % ogółu wydatków poniesionych świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gminy.

3.1 Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono natomiast **1.583 rodzinom** (w 2011 roku – 1.598 rodzinom), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 145 rodzinom.

Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. W pracy socjalnej niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz wypracowanie planu pomocy.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej można podzielić na następujące dziedziny:

- działania ukierunkowane na poprawę warunków materialnych – realizowane poprzez pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach i motywowanie do skorzystania z nich, a także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, we właściwym hierarchizowaniu potrzeb (np. poprzez wspólne z klientem zakupy, planowanie wydatków);
- działania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania rodziny – realizowane poprzez poradnictwo i edukację w obszarze opiekania się i wychowywania dzieci, pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, ochronę i wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień). W toku pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracują m. in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, Policją, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- działania ukierunkowane na poprawę warunków mieszkaniowych – realizowane w szczególności poprzez pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej (złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie zaległości na raty) oraz mobilizowanie do wykonaniu prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- działania na rzecz osób bezrobotnych – realizowane poprzez informowanie o możliwości uczestnictwa w pracach społecznie – użytecznych, możliwości realizacji Indywidualnego

- Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, o szkoleniach i kursach realizowanych przez MOPR w ramach projektu systemowego, motywowanie i kierowanie do udziału w powyższych formach aktywizacji zawodowej, motywowanie do aktywnego działania w zakresie poszukiwania pracy;
- działania na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych – ukierunkowane na zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. **Kontrakt socjalny** można zdefiniować, jako umowę określającą zamierzony cel działania oraz uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta, jak i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Może być zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Postanowienia kontraktu, jako dwustronne uzgodnienia, dostosowane są do sytuacji i możliwości konkretnej osoby. Zawierają z jednej strony zobowiązania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego, w szczególności dotyczące aktywizacji zawodowej, podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego, utrzymania abstynencji. Obowiązek realizacji tych zobowiązań spoczywa na podopiecznym. Z drugiej strony kontrakt socjalny zawiera zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pomocy pieniężnej. W przypadku, gdy klient, bez uzasadnionej przyczyny, nie wywiązuje się z zawartych w kontrakcie postanowień, pracownik socjalny może ograniczyć bądź odmówić udzielenia pomocy pieniężnej.

W **2012 roku** w oparciu o **273 kontrakty socjale** prowadzono pracę socjalną z **519 osobami** (w 2011 roku – 303 kontrakty socjalne, w 2010 roku – 520 kontraktów socjalnych).

Tabela 4 Główne cele założone w realizowanych kontraktach społecznych

Główny cel kontraktu	2011		2012	
	Liczba kontraktów	%	Liczba kontraktów	%
skierowanie osób do udziału w szkoleniach i kursach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!”	84	28	92	34
skierowanie osób do wykonywania prac społecznie użytecznych	81	27	80	29
skierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej w celu podjęcia realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego	73	24	61	22
motywowanie do podjęcia terapii w poradni leczenia uzależnień i zachowania abstynencji	62	20	34	13
inne (wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wyrobienie dowodu osobistego, złożenie wniosku na komisję lekarską)	3	1	6	2
Razem	303	100	273	100

68 % kontraktów społecznych (tj. 186) realizowanych w 2012 roku **zakończono pozytywnie**, osiągając cel zawarty w kontrakcie, 1 % kontraktów społecznych (tj. 4) zakończono przed upływem okresu, na jaki zostały zawarte (głównie z powodu podjęcia pracy przez klienta), 13 % kontraktów społecznych (tj. 35) pozostawało w realizacji na dzień 31.12.2012 r., **18 % kontraktów społecznych** (tj. 48) **zostało zerwanych**. W sytuacji zerwania postanowień kontraktu socjalnego pracownik socjalny stosował sankcje przewidziane w kontrakcie.

Powodem zerwania postanowień kontraktu socjalnego w 2012 roku było:

- nieobecność na zajęciach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!” – 31 % kontraktów zerwanych (16 % zawartych w tym celu),
- przerwanie abstynencji lub terapii w poradni leczenia uzależnień – 21 % kontraktów zerwanych (29 % zawartych w tym celu),
- nieprzystąpienie lub przerwanie realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej – 19 % kontraktów zerwanych (15 % zawartych w tym celu),
- zaprzestanie wykonywania prac społecznie użytecznych – 19 % kontraktów zerwanych (11 % zawartych w tym celu).

Kontrakt socjalny jest dobrym narzędziem pracy socjalnej. Skutecznie mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczonej bezradności. Z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań

zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

3.2 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są podstawową formą pomocy pieniężnej. Jest to pomoc obowiązkowa przyznawana w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, oczekiwanie na możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Obowiązkowa wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy, nie mniej niż 20 zł miesięcznie i jest finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa.

W 2012 r. zasiłki okresowe otrzymało **1.487 rodzin** (3.618 osób w rodzinach), **o 127 rodziny**, tj. **o 9,34 % więcej** niż w roku poprzednim). Najwięcej rodzin otrzymało zasiłki okresowe z powodu bezrobocia – 1.133 rodzin, tj. 76 % wszystkich rodzin objętych tą formą pomocy. Na zasiłki okresowe w 2012 roku poniesiono wydatki w kwocie **2.232.098 zł**. Wydatki były wyższe od poniesionych w 2011 r. o 25,28 %. **Średnia wysokość** świadczenia wyniosła **246,97 zł** i była wyższa od średniej wysokości zasiłku w 2011 r. o 14,54 %. Każda rodzina, podobnie jak w 2011 r., otrzymała średnio 6,08 świadczenia, tzn. że była objęta pomocą średnio przez 6 miesięcy.

Bezpośredni wpływ zarówno na zwiększenie liczby rodzin, które otrzymały zasiłek okresowy, jak i na wysokość wydatków poniesionych na to świadczenie, miało podwyższenie kryteriów dochodowych, które nastąpiło od 01.10.2012 r.

3.3 Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przyznawanym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym ustawowe kryterium dochodowe. Kwotę zasiłku ustala się w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, jednak nie mniej niż 30 zł miesięcznie i nie więcej niż 444 zł do 30.09.2012 r. oraz 529 zł miesięcznie od 01.10.2012 r. (w przypadku osoby samotnie gospodarującej).

W 2012 roku tą formą pomocy objętych było **491 osób**, o 0,61 % więcej w stosunku do 2011 roku. Wydatki na zasiłki stałe w 2012 roku wyniosły **1.804.897 zł** i wzrosły o 5,82 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Bezpośrednią przyczyną wzrostu wydatków był wzrost

od 01.10.2012 r. kryteriów dochodowych i maksymalnej kwoty zasiłku stałego dla osoby samotnie gospodarującej. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 368,50 zł.

3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie jest zgłaszanie do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego oraz osoby realizujące Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

W 2012 roku ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu pobierania zasiłku stałego objęto **450 osób**, o 2,51 % więcej niż w roku poprzednim. Ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu realizacji IPZS w CIS objęto natomiast **70 osób**. Wydatki na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne z powyższych tytułów w 2012 roku wyniosły **169.422 zł**.

3.5 Schronienie

W 2012 roku **54 osoby bezdomne** (48 z Siedlec i 6 z innych gmin) objęto, na podstawie decyzji administracyjnej, schronieniem w Noclegowni przy ul. Południowej 1. Noclegownia, na zlecenie Miasta Siedlce, prowadzona była przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. W 2012 roku na powyższy cel wydatkowano **280.000 zł**. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w Noclegowni wynosił 840,00 zł (30 dni x 28 zł/osobodzień).

3.6 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są świadczeniem przysługującym osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, a są jej pozbawione. Świadczenie usług polega głównie na pomocy w utrzymywaniu higieny osobistej, czystości i porządku mieszkania osoby, robieniu niezbędnych zakupów, przygotowywaniu posiłków, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i, w miarę możliwości, zapewnieniu kontaktu z otoczeniem.

Pracownicy socjalni MOPR rozpoznają sytuację osoby potrzebującej pomocy w formie usług opiekuńczych, przeprowadzają wywiad środowiskowy, niezbędny do przyznania świadczenia i ustalenia odpłatności za świadczone usługi oraz monitorują sytuację. W 2012 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, usługi opiekuńcze świadczone były, na zlecenie Miasta, przez Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Liczba osób korzystających z tej formy pomocy, w porównaniu do roku 2011 r., spadła o 4,98 % i wyniosła **191 osób**. W okresie sprawozdawczym wykonano **75.478 godzin** usług opiekuńczych (o 6,25 % mniej w stosunku do roku 2011). Miasto wydatkowało

na ten cel kwotę 903.721 zł (o 2,40 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego). Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił **11 zł** (w 2011 r. – 10,31 zł).

3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest m. in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego pomocy społecznej.

W 2012 roku Ośrodek w ramach Programu udzielał pomocy w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w wieku przedszkolnym nie uczęszczających do przedszkola, a także na zakup żywności w okresie bożonarodzeniowym. Pomocą objęto łącznie **2.716 osób**. Systematyczną pomocą objęto **788 dzieci do lat 7** (w 2010 r. – 779 dzieci), **902 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** (w 2011 roku – 876 uczniów) oraz **180 najuboższych osób dorosłych** (w 2011 roku – 178 osób). Pozostałe osoby objęte były pomocą jednorazową.

Sfinansowano łącznie **144.568 posiłków w szkole i przedszkolu na kwotę 495.739 zł, 22.887 obiadów** dla osób dorosłych, na kwotę **126.976 zł oraz 1.250 zasiłków celowych** na kwotę **248.440 zł** (z pomocy w tej formie skorzystało 456 rodzin). Posiłki dla osób dorosłych, na zlecenie Miasta, przygotowywane były i wydawane przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda.

Przepisy ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” umożliwiają dyrektorowi szkoły, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielenie posiłku dziecku, bez konieczności ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Posiłki te finansowane są przez ośrodek pomocy społecznej. Pomoc na powyższych zasadach otrzymało **187 dzieci** (13.639 posiłków na kwotę **44.407 zł**). W 2011 roku – 149 dzieci.

Całkowity koszt realizacji Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2012 roku wyniósł **973.896 zł**, z czego ze środków własnych Miasta sfinansowano kwotę **393.896 zł, tj. 40,45 %**. Na pomoc w formie posiłku lub zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wydatkowano **915.562 zł** (w tym z budżetu Miasta

370.562 zł). Kwota **58.334 zł** (w tym z budżetu Miasta 23.334 zł) przeznaczona została na **doposażenie 8 punktów żywienia** w szkołach i przedszkolach.

3.8 Zasiłki celowe

Pomoc fakultatywna w formie zasiłków celowych przyznawana była na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej m.in.: zakup opału, leków, biletów, żywności, odzieży. W 2012 roku pomocą w tej formie objęto 1.310 rodzin. Przyznano łącznie 2.798 świadczeń. Wydatki wyniosły **1.030.251 zł** (w porównaniu do roku poprzedniego były niższe o 9,14 %), w tym wydatki na zasiłki celowe:

- na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 248.440 zł,
- na zakup leków – 23.382 zł,
- na zakup opału i pokrycie kosztów ogrzewania innymi nośnikami energii – 548.238 zł, **(pomoc na ogrzewanie otrzymało łącznie 812 rodzin)**.
- na zakup biletu (np. na przejazd do lekarza specjalisty w innym mieście) – 1.602 zł,
- na inne cele (np. wyrobienie dowodu osobistego, odzież, remont, zakup podstawowych przedmiotów użytku domowego) – 208.589 zł.

3.9 Sprawienie pogrzebu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie organizuje pogrzeby osobom zmarłym z terenu Miasta, w tym osobom bezdomnym, które nie zostały pochowane przez inne osoby uprawnione. Pomoc ta obejmuje zorganizowanie pochówku i pokrycie wydatków związanych z pochówkiem, czyli zakup trumny, ubrania, zapewnienie transportu, opłacenie miejsca na cmentarzu, przygotowanie grobu i oznakowanie, ostatecznie pożegnanie zgodne z wyznaniem zmarłego. Od 2009 roku organizowano również pogrzeb dzieci zmarłych przed urodzeniem, pozostawionych w szpitalach na terenie Miasta. W 2012 roku sprawiono pogrzeb łącznie **30 osobom**, w tym 1 osobie bezdomnej. Poniesiono na ten cel wydatki w kwocie **24.796 zł**. Wszystkie czynności związane z pochówkiem Ośrodek zlecał Zakładowi Pogrzebowemu Exitus, z którym zawarta była umowa na usługi pogrzebowe, po przeprowadzeniu rozpoznania cenowego.

3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt

Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania. Wymagane jest, aby stan zdrowia i konieczność zapewnienia całodobowej opieki potwierdzone były zaświadczeniem lekarskim.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu. Mieszkaniec wnosi opłatę w wysokości nie wyższej niż 70 % swojego dochodu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, wnoszą opłatę w kwocie określonej w zawartej z Dyrektorem MOPR umowie, po spełnieniu określonych kryteriów dochodowych. Gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane.

Pracownicy MOPR prowadzą postępowanie związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, w ramach którego udzielają informacji o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania do dps i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzają wywiad środowiskowy z osobą ubiegającą się o skierowanie, wspierają w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji (w szczególności zaświadczeń lekarskich), oceniają sytuację osoby, w kontekście spełniania przesłanek do umieszczenia w dps. Pracownicy nawiązują kontakt z rodziną (małżonkiem, dziećmi, wnukami), przeprowadzają wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowują umowy, określające wysokość ponoszonej przez rodzinę opłaty.

W 2012 roku wydano **35 decyzji kierujących do domu pomocy społecznej** (w tym 24 do DPS w Siedlcach (2 osoby zmarło przed umieszczeniem, 1 osoba zrezygnowała) i 11 do dps na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło **odpłatność za pobyt 45 osób** (w 2011 r. – 38 osób, w 2010 r. – 32 osób) w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych powiatów. Łącznie na ten cel w 2012 r. wydatkowano kwotę **965.431 zł.** Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi, których nie obejmuje opieką Dom Pomocy Społecznej w Siedlcach.

MOPR wydaje również **decyzje w sprawie umieszczenia** skierowanych osób w Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2012 roku wydano takie decyzje **28 osobom**, w tym 21 osobom z terenu miasta Siedlce i 7 osobom z terenu innych gmin (w 2011 r. – 24 osobom, w tym 18 osobom z terenu miasta Siedlce, 6 osobom z terenu innych gmin).

3.11 Kierowanie do Dziennego Domu Pomocy

Od 1 stycznia 2012 roku na terenie Miasta funkcjonuje Dzienny Dom Pomocy – ośrodek wsparcia dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi postępowania w sprawie skierowania osób do tej placówki i ustalenia odpłatności za pobyt. W 2012 roku skierowano **26 osób**, w tym 19 osób na okresowy pobyt całodobowy.

4. Zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych gminie należy m.in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zadania zlecone finansowane są ze środków z budżetu Wojewody.

4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone są w formie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego, realizowane są w miejscu zamieszkania podopiecznego, według indywidualnych programów terapeutycznych, opracowywanych przez terapeutów, z uwzględnieniem sugestii placówek specjalistycznych. Usługi te świadczone są na rzecz osób chorych psychicznie, niepełnosprawnych intelektualnie, osób z autyzmem oraz osób o zaburzeniach sprzężonych lub dodatkowej niesprawności o charakterze somatycznym.

Usługi specjalistyczne mają formę terapeutyczną, w postaci całościowego procesu terapeutycznego, obejmującego możliwie różnorodne dziedziny funkcjonowania. Dostosowane są do szczególnych potrzeb danej osoby, wynikających z rodzaju jej niepełnosprawności.

Usługi specjalistyczne obejmują:

- wsparcie psychologiczno – pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne, którego celem jest kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, edukacja w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego,
- usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie, polegające na treningu umiejętności społecznych i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,

- budowanie poczucia zaufania, bezpieczeństwa, kreowanie pozytywnego myślenia, poprzez rozmowy terapeutyczne i pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych,
- pielęgnację, polegającą w szczególności na pomocy w systematycznym przyjmowaniu leków i zgłaszaniu się na wizyty lekarskie, naukę obserwacji objawów chorobowych i skutków ubocznych farmakoterapii,
- dążenie do integracji społecznej poprzez aktywizowanie i usamodzielnianie podopiecznego, wdrażanie do sprawnego funkcjonowania w grupie, uczestnictwo w życiu kulturalnym, wypracowanie prawidłowych relacji z rodziną i najbliższym środowiskiem,
- podnoszenie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej oraz udzielenie elementarnego wsparcia o charakterze terapii rodzinnej,
- rozwijanie zainteresowań, zdolności i umiejętności,
- organizowanie czasu wolnego.

Oprócz wymienionych form wsparcia prowadzone są zajęcia z zakresu terapii zajęciowej, arteterapii, muzykoterapii, samoobsługi.

W 2012 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto **21 osób**. Wykonano **2.095,75 godzin** usług. Koszt realizacji zadania wyniósł 88.900 zł.

4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji ze środowiskiem. W 2012 roku z zajęć terapeutycznych ŚDS korzystało **40 osób**, w tym 31 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 9 osób w ramach prowadzonych przez Dom zajęć klubowych. W ŚDS zatrudnionych było 6 pracowników (4 terapeutów, 1 instruktor k – o i 1 psycholog).

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2012 roku realizowane były następujące **formy wsparcia**:

1. **Zajęcia kulinarne** – nauka i ćwiczenie posiadanych umiejętności w zakresie przygotowania prostych posiłków i prawidłowego posługiwania się podstawowym wyposażeniem pracowni, w tym obsługi sprzętów kuchennych (zmywarki, kuchenki

- mikrofalowej, piekarnika itp.). Grupa treningowa w ramach zajęć wspólnie przygotowywała listę potrzebnych produktów spożywczych oraz dokonywała zakupów.
2. **Zajęcia komputerowe** – ćwiczenie podstawowych umiejętności w zakresie obsługi komputera, przepisywania tekstów, pisania podań, szukania informacji w Internecie;
 3. **Zajęcia sportowe** – siłownia, gry zręcznościowe (Piłkarzyki, Dart, Stukan,), gry zespołowe na powietrzu (koszykówka, siatkówka, zbijak, bule);
 4. **Zajęcia sportowe na sali gimnastycznej** – zajęcia z zakresu gier zespołowych (koszykówka i unihokej) realizowane w obiekcie Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;
 5. **Basen** – zajęcia z instruktorem pływania;
 6. **Trening relaksacyjny** – rozwijanie technik relaksu oraz samokontroli;
 7. **Trening umiejętności ART** – nabywanie i rozwijanie podstawowych umiejętności społecznych oraz sposobów kontroli agresji w trudnych sytuacjach;
 8. **Trening budżetowy** – nabywanie umiejętności w zakresie planowania budżetu domowego;
 9. **Zajęcia techniczno – rękodzielnicze** – nabywanie praktycznych umiejętności w zakresie zdobienia przedmiotów techniką decoupage, papieroplastyki, wypalania pyrografem, wycinania ozdób ze styropianu, ręcznego wyrabiania ozdób z modeliny, budowy peryskopu, szycia ręcznego i na maszynie krawieckiej oraz wykonywanie przedmiotów użytecznie - dekoracyjnych z drewna, MDF, włóczki i innych;
 10. **Gimnastyka** – zajęcia ruchowe dla Pań w formie fitness;
 11. **Trening edukacyjny** – podtrzymywanie podstawowych umiejętności nabytych w szkole tj.: czytanie, pisanie, liczenie oraz ćwiczenia koncentracji uwagi;
 12. **Zajęcia muzyczne** – ćwiczenia umuzykalniające tj.: proste ćwiczenia wokalne przy akompaniamencie, ćwiczenia dykcji na podstawie tekstów śpiewanych piosenek, nauka tekstów piosenek na pamięć, zabawy muzyczne w rozpoznawanie tytułów piosenek („Jaka to melodia”);
 13. **Trening czystości osobistej** – nabywanie podstawowej wiedzy dotyczącej potrzeby dbania o higienę osobistą oraz dbania o wygląd zewnętrzny oraz nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w tym zakresie;
 14. **Indywidualne wsparcie psychologiczne** – rozmowy z psychologiem stosownie do indywidualnych potrzeb uczestników;
 15. **Zajęcia z elementami psychoterapii** – zajęcia z psychologiem;
 16. **Treningi psychoedukacyjne** – zajęcia z psychologiem obejmujące psychoedukację, trening lekowy, trening radzenia sobie z objawami choroby;

17. **Zdrowy styl życia** – zajęcia z psychologiem, obejmujące zapoznanie uczestników z obszarem zagadnień szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia, m.in. dietetyka, kosmetologia, uzależnienia, odpoczynek, relaks, hobby itp.;
18. **Pracownia Działań Twórczych** – nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie różnych technik plastycznych tj: prace malarskie techniką pasteli, akwareli, węgla, ołówka, farb witrażowych, olejnych, akrylowych, rzeźba w glinie, rękodzieło artystyczne, w tym karty okolicznościowe (z okazji świąt, imienin, jubileuszy, podziękowań) oraz stroiki okolicznościowe, biżuteria, witraż, zawieszki, ozdabianie naczyń techniką malowania na szkle.
19. **Zajęcia teatralne** – prowadzone w ramach realizacji spektaklu „Ciaptak, czyli rzecz o tolerancji”.

Dodatkowo w ramach działalności ŚDS w roku 2012 zorganizowano:

1. Spotkanie świąteczno – noworoczne dla uczestników Domu i rodziców/opiekunów;
2. Integracyjny Bal Karnawałowy w Zespole Szkół Medycznych w Siedlcach;
3. Spotkanie z siedleckim podróżnikiem i fotografem Panem Bogdanem Skarus;
4. Wyjścia grupowe do kina w Siedlcach;
5. Wyjścia grupowe na wystawy do Galerii „Fokus” oraz Sali „Podlasie” w ramach oferty MOK w Siedlcach;
6. Wyjścia grupowe na wystawy w ramach oferty Muzeum Regionalnego w Siedlcach;
7. Wyjścia grupowe na imprezy w CKiS w Siedlcach;
8. Obchody Dnia Kobiet dla uczestniczek z ŚDS;
9. Obchody Dnia Chłopaka dla uczestników z ŚDS;
10. Wyjście grupowe do Straży Pożarnej;
11. Przedstawienie teatralne dla uczestników SDS w wykonaniu artystów „Art. – Metanoia” z Krakowa.

Uczestnicy Domu brali udział w następujących imprezach integracyjnych i konkursach plastycznych:

1. Uroczystość wręczenia nagród imienia Lubomiła Benedyktowicza w Muzeum Regionalnym w Siedlcach;
2. Bal Karnawałowy w zajezdni „Chodowiak” zorganizowany przez Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”;
3. Spotkanie przedświąteczne w DPS „Dom nad Stawami” z udziałem studentów UPH w Siedlcach;
4. Koncert „Ignacy Jan Paderewski”;

5. Udział w przeglądzie twórczości osób niepełnosprawnych „Być Dobrym jak Chleb” zorganizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych w CKiS w Siedlcach;
6. I Siedlecki Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego – zorganizowany przez Stowarzyszenie „Prometeusz”;
7. „Kamień Wiary” w CKiS w Siedlcach;
8. Udział w rozgrywkach sportowych tj.: piłka nożna, siatkówka, tenis stołowy w ramach Turnieju III Piłek organizowanym przez ŚDS w Sokołowie Podlaskim;
9. Udział w Balu Andrzejkowym zorganizowanym przez DPS „Dom nad Stawami”;
10. Udział w konkursie plastycznym „Siedlce – Podlasie – Anioły” zorganizowany przez Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Siedleckiej w Siedlcach;
11. Podsumowanie Projektu pn.: „Niepełnosprawni – pełnosprawni obywatele” realizowanego przez Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Mińsku Mazowieckim;
12. Udział X Międzynarodowym Przeglądzie Teatrów Wspaniałych w Tczewie;
13. Jarmark „Świętego Stanisława” w Siedlcach;
14. Piknik Integracyjny zorganizowany przez ŚDS przy ul. Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach;
15. Piknik Integracyjny organizowany przez Uniwersytet Przyrodniczo – Humanistyczny w Siedlcach;
16. Turniej piłki nożnej zorganizowany przez ŚDS przy Dzieci Zamojszczyzny.

Środowiskowy Dom Samopomocy **współpracował** z wieloma instytucjami w zakresie organizacji następujących przedsięwzięć:

1. Plener artystyczny „Roztocze 2012” w miejscowości Krasnobród – współorganizowany z Siedleckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań” z udziałem uczestników Domu oraz członków Stowarzyszenia;
2. Wystawa plastyczna „Przez Twórczość do Zdrowia” – współorganizowana z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach oraz Muzeum Regionalnym w Siedlcach;
3. Integracyjny Bal Karnawałowy dla uczestników ŚDS oraz zaproszonych gości z innych placówek tj. ŚDS w Sokołowie Podlaskim, ŚDS w Białej Podlaskiej, ŚDS przy ul. Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Siedlcach, DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach, KSN oddział w Siedlcach – zorganizowany w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;

4. Prowadzenie zajęć sportowych dla uczestników ŚDS w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;
5. Basen – zajęcia prowadzone dla 12 uczestników ŚDS na pływalni przy Publicznym Gimnazjum nr 4 w Siedlcach;
6. Cykl trzech wystawień spektaklu „Ciaptak, czyli rzecz o tolerancji” dla uczniów szkół oraz mieszkańców miasta na Scenie Teatralnej Miasta Siedlce przy współpracy z Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach.

Ponadto w ramach partnerstwa w Projekcie pn.: „Niepełnosprawni – pełnosprawni obywatele” realizowanym przez Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Mińsku Mazowieckim, Dom w 2012 r. uczestniczył w następujących zadaniach:

1. Cykl spotkań teatralnych w ramach przygotowań do sztuki pt.: „ Ciaptak, czyli rzecz o tolerancji”;
2. Wystawa prac fotograficznych, zrealizowanych w ramach sesji fotograficznej „Odkryte piękno – odnaleziona tożsamość” w Siedlcach;
3. Wystawienie premiery spektaklu „Ciaptak, czyli rzecz o tolerancji” w Mińsku Mazowieckim i w Siedlcach.

Udział w zajęciach w ŚDS dla większości uczestników stanowił jedyną alternatywę na wyjście z domu oraz aktywną obecność w środowisku lokalnym. Uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym stanowi ważny aspekt w szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej oraz jest okazją do łamania stereotypów na temat chorych psychicznie. Wymiernym dowodem tego są wyrazy uznania dla twórczości artystycznej uczestników Domu, których prace są rozpoznawane przez mieszkańców Siedlec oraz dostrzegane i wyróżniane przez profesjonalistów.

4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy działającego w strukturze Ośrodka oraz do Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem. Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzają wywiad środowiskowy z osobą ubiegającą się o pomoc w formie usług w ww. ośrodkach wsparcia, gromadzą dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji o skierowaniu oraz na stałe współpracują z rodziną uczestnika zajęć w Środowiskowym Domu.

4.4 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Od 1 sierpnia 2009 roku zadaniem pomocy społecznej jest wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Jest to świadczenie przyznawane przez Sąd Opiekunów opiekunowi prawnemu osoby ubezwłasnowolnionej, na podstawie przepisów Kodeksu Rodzinnego i Opiekunów. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub z majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W 2012 roku wypłacono świadczenie w łącznej kwocie 2.200 zł.

5. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu do życia, młodzieży opuszczającej ww. placówki, mających braki w przystosowaniu się;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub oczekującym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Powyższe zadania realizowane są w szczególności przez Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej oraz Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny.

Z konsultacji korzystają przede wszystkim: osoby doznające i stosujące przemoc, świadkowie, osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także hazardu, osoby współuzależnione, członkowie ich rodzin, osoby opuszczające Zakład Karny, osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin, jak również osoby niepełnosprawne.

Zadaniem Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej jest przede wszystkim:

- realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- udzielanie specjalistycznej pomocy w formie pracy socjalnej, psychologicznej, terapeutycznej,
- prowadzenie osób będących w kryzysie (łagodzenie objawów reakcji kryzysowej, przywracanie równowagi psychicznej, wsparcie emocjonalne, uczenie zachowań zabezpieczających przed zagrożeniem, motywowanie do podjęcia działań zabezpieczających przemocy domowej, jak również kontynuowania leczenia odwykowego, uczestnictwa w grupach terapeutycznych, podjęcia konsultacji u właściwych specjalistów),
- udzielanie poradnictwa specjalistycznego w zakresie umiejętności wychowawczych i motywowania do uczestnictwa w odpowiednich warsztatach,
- podejmowanie interwencji w środowisku rodzinnym (również przy współudziale funkcjonariuszy Policji bądź kuratorów sądowych),
- współpraca z pracownikami Działu Pomocy Środowiskowej i Środowiskowego Domu Samopomocy,
- wstępna diagnoza i współpraca z instytucjami o podobnym zakresie działania (Sądem, Prokuraturą, Policją, Poradnią Leczenia Uzależnień, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Centrum Integracji Społecznej, Instytutem Kofoeda, placówkami służby zdrowia i oświaty).

W 2012 roku pomocą objęto **198 rodzin**. Liczba osób w tych rodzinach wyniosła **599**. Dla **6 rodzin** dotkniętych przemocą pracownicy socjalni sporządzili „**Niebieskie Karty**”. W **109 rodzinach**, liczących łącznie 354 osoby, przeprowadzono interwencje domowe w sprawie przemocy. Z **pomocy terapeutycznej** skorzystało **56 osób**.

W dalszym ciągu rozwija się współpraca Ośrodka z Policją, w szczególności z dzielnicowymi, jak również z kuratorami rodzinnymi i dla dorosłych. Należy podkreślić, iż powyższe służby chętnie podejmują wspólne działania z pracownikami socjalnymi na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy, bądź będących w kryzysie. Powyższa współpraca odbywa się w ramach pracy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zajmował się obsługą organizacyjno – techniczną **Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego** w Siedlcach.

W minionym roku odbyło się 8 posiedzeń MZI, zarejestrowano 136 formularzy „Niebieska Karta – A”, a przewodniczący Zespołu powołał 111 grup roboczych.

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej świadczona są nieodpłatnie, bez względu na wysokość dochodu osoby/rodziny. Należy podkreślić, iż osoby zgłaszające się o tego rodzaju pomoc to w większości osoby nie korzystające z pomocy finansowej MOPR, wśród nich występują osoby o wysokim statusie materialnym i społecznym. Jakość zgłaszanych spraw wymaga od pracowników dużego zaangażowania, specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności dobrej organizacji oraz współpracy z innymi instytucjami.

Dużym zainteresowaniem cieszył się **Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny**, do którego wiele osób kierowanych było również przez Policję oraz kuratorów sądowych. **Udzielono 440 porad psychologicznych i prawnych.**

Wsparciem i działalnością terapeutyczną zajmuje się również pozostała kadra MOPR, w szczególności pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy, pracownicy realizujący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracownicy socjalni.

5.2 Pomoc osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej, osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także:

- pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki,
- jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie,
- jednorazową pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W 2012 roku udzielono pomocy w następujących formach:

- ✓ pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki 1 wychowankowi specjalnego ośrodka szkolno – wychowawczego oraz 1 wychowankowi młodzieżowego ośrodka socjoterapii, w łącznej kwocie 8.894 zł;

- ✓ jednorazowej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie 1 wychowankowi młodzieżowego ośrodka socjoterapii, w kwocie 1.647 zł;
- ✓ jednorazowej pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej 1 wychowankowi młodzieżowego ośrodka socjoterapii, w kwocie 1.974 zł.

6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania zleconego organizacjom pozarządowym.

Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w zakresie zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej jest przygotowanie szczegółowych warunków konkursu, przygotowanie projektów umów zawieranych przez Prezydenta Miasta z organizacjami wybranymi w postępowaniu konkursowym, prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań, przyjmowanie i analiza kwartalnych i/lub rocznych sprawozdań merytoryczno – finansowych z realizacji zadań oraz kontrola realizacji zadań, zgodnie z planem ustalonym przez Prezydenta Miasta.

W 2012 roku, na zlecenie Miasta, **9 organizacji pozarządowych** realizowało **10 zadań z zakresu pomocy społecznej**, określonych w uchwale Nr XIII/278/2011 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2011 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2012 r. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w Tabeli 5.

Poza ww. zadaniami Miasto Siedlce realizowało 5 – letnią umowę, na podstawie której zleca Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizację zadania, polegającego na prowadzeniu całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, zapewniającej opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. W **Wiosce Dziecięcej** na koniec roku **przebywało 73 dzieci**, które pochodziły z 22 powiatów. Miasto Siedlce zawarło z powiatami porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie podopiecznych Placówki. Wszelkie sprawy związane z realizacją zadania w imieniu Miasta Siedlce prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Tabela 5 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych przez Miasto Siedlce organizacjom pozarządowym w latach 2010 – 2012

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł)		
				2010	2011	2012
1.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym, w szczególności poprzez prowadzenie łaźni	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	7.500,00	8.000,00	8.000,00
				7.500,00 241 osób	8.000,00 217 osób	8.000,00 199 osób
2.	Świadczenie usług pralniczych	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	7.500,00	8.000,00	8.000,00
				7.500,00 388 osób	8.000,00 393 osoby	7.500,64 430 osób
3.	Zapewnienie pomocy w postaci gorącego posiłku osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Najubożsi mieszkańcy Miasta Siedlce zagrożeni bezdomnością i wykluczeniem społecznym, kierowani przez MOPR	132.000,00	135.000,00	135.000,00
				126.105,47 240 osób	119.247,57 178 osób	116.702,07 180 osób

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

4.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Caritas Diecezji Siedleckiej	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	64.500,00 64.500,00 6 organizacji	95.000,00 95.000,00 6 organizacji	85.000,00 85.000,00 6 organizacji
5.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Bank Żywności w Siedlcach	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	57.000,00 (realizacja I-VI) 57.000,00 72 organizacje	184.200,00 184.191,00 82 organizacje	85.000,00 85.000,00 82 organizacje
6.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	61.200,00 61.200,00 42 organizacje	30.800,00 (realizacja VII - XII) 30.800,00 11 organizacji	70.000,00 0 ¹
7.	Działania socjalno – bytowe na rzecz osób bezdomnych, w szczególności poprzez prowadzenie noclegowni wraz z zapewnieniem jednego gorącego posiłku	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Osoby bezdomne kierowane przez MOPR	239.000,00 238.767,26 52 osoby	280.000,00 272.738,76 47 osób	280.000,00 278.485,61 54 osoby

¹ Umowa Nr 19/2012 zawarta w dniu 25 czerwca 2012 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach została rozwiązana za porozumieniem stron, na prośbę Zleceniobiorcy. PKPS zwrócił 18.09.2012 r. na rachunek bankowy Miasta przekazaną w trzech transzach (za czerwiec, lipiec i sierpień 2012 r.) kwotę dotacji, w wysokości 30.000,00 zł.

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

8.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Mieszkańcy Miasta, kierowani przez MOPR	1.100.000,00 953.380,43 231 osób	1.000.000,00 877.309,13 201 osób	946.000,00 877.276,68 191 osób
9.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych, w szczególności poprzez prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności, itp.	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	149.000,00 145.226,91 3674 osoby	169.000,00 169.005,00 3500 osób	175.000,00 174.891,24 3187 osób
10.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Osoby niepełnosprawne fizycznie	15.600,00 15.599,41 199 osób	27.000,00 26.866,77 143 osoby	30.000,00 29.822,64 296 osób
11.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego	Caritas Diecezji Siedleckiej	Osoby niepełnosprawne fizycznie	15.000,00 15.000,00 186 osób	25.000,00 25.000,00 85 osób	22.000,00 22.000,00 166 osób

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

12.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Siedlcach	Dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	40.423,00 40.423,00 20 dzieci	56.400,00 56.400,00 37 dzieci	54.930,00 54.984,09² 46 dzieci
13.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Caritas Diecezji Siedleckiej (Placówka znajdująca się przy ul. Świrskiego 57)	Dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	58.950,00 58.201,92 35 dzieci	55.440,00 55.440,00 47 dzieci	50.070,00 50.070,00 44 dzieci
		Caritas Diecezji Siedleckiej (Placówka znajdująca się przy ul. Floriańskiej 3)		50.528,00 50.528,00 30 dzieci	49.620,00 49.620,00 39 dzieci	48.400,00 48.400,00 41 dzieci

² W tej kwocie znalazły się odsetki bankowe od przekazanej dotacji (w wysokości 54,09 zł).

14.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Stowarzyszenie „ABEON”	Dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	<p>27.791,00</p> <p>27.791,00</p> <p>15 dzieci</p>	<p>38.100,00</p> <p>38.100,00</p> <p>20 dzieci</p>	<p>52.765,00</p> <p>52.765,00</p> <p>15 dzieci</p>
15.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Rzymskokatolicka Parafia p.w. Św. Józefa	Dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	<p>48.200,00</p> <p>48.200,00</p> <p>39 dzieci</p>	<p>30.000,00</p> <p>30.000,00</p> <p>38 dzieci</p>	<p>50.100,00</p> <p>50.100,00</p> <p>40 dzieci</p>

16.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia”	Dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	37.054,00 37.054,00 15 dzieci	45.385,00 45.385,00 30 dzieci	48.075,00 48.076,14 ³ 35 dzieci
17.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Stowarzyszenie Domu Dziecka – Pomnika im. Dzieci Zamojszczyzny	Dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	37.054,00 37.054,00 20 dzieci	49.975,00 49.975,00 24 dzieci	45.660,00 45.421,66 19 dzieci
18.	Organizacja imprezy choinkowej z paczkami dla dzieci z rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Dzieci z terenu Miasta Siedlce	-	-	15.000,00 15.000,00 300 dzieci ⁴

³ W tej kwocie znalazły się odsetki bankowe od przekazanej dotacji (w wysokości 1,14 zł).

⁴ Dzieci zostały wytypowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, w oparciu o kryterium wiekowe oraz sytuację materialną ich rodzin.

III. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

1. Praca z rodziną

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie od 1 stycznia 2012 r. realizuje zadania własne gminy wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których należy m.in. udzielanie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz tym, których dzieci zostały umieszczone w systemie pieczy zastępczej (w rodzinach zastępczych bądź placówkach opiekuńczo wychowawczych). Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, w formie pracy z rodziną, którą świadczą **asystenci rodziny**.

W 2012 r. z usług asystentów rodziny korzystały **53 rodziny**, z czego 1 rodzina została postanowieniem sądu rodzinnego zobowiązana do współdziałania z asystentem rodziny. W okresie sprawozdawczym asystenci zakończyli pracę łącznie z 7 rodzinami, w tym z 1 ze względu na osiągnięcie celów, w 3 przypadkach z uwagi na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, w kolejnych 3 ze względu na brak efektów.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie jest zatrudnionych 2 asystentów rodziny na pełen etat oraz 2 na 0,25 etatu. Asystenci wykonują swoje zadania w zadaniowym systemie czasu pracy, co umożliwia im dostosowanie się do indywidualnych potrzeb rodzin. Praca asystenta rodziny, zgodnie z ustawą, nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego. W ramach swoich zadań asystenci podejmują działania mające na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin, aby przywrócić im zdolność do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W związku z tym, pomagają w załatwieniu formalności urzędowych, współuczestniczą w wizytach lekarskich i u specjalistów, pomagają w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, motywują do abstynencji i udziału w terapii rodziców uzależnionych od substancji psychoaktywnych, informują o przysługujących rodzinom uprawnieniach, a także wskazują możliwości pomocy socjalnej na terenie Miasta, czynnie uczestniczą i monitorują sytuację ciężarnych kobiet żyjących na marginesie życia społecznego. Asystenci rodziny podejmują działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Spośród wszystkich rodzin objętych usługami asystentów 2 dzieci w ciągu 2012 roku zostało umieszczonych w pieczy zastępczej. W celu rekompensacji braków edukacyjnych, w razie potrzeby, asystenci rodziny świadczą bezpośrednią pomoc dzieciom w nauce, współtowarzyszą w wizytach w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, a także współpracują ze szkołami, przedszkolami, świetlicami.

W sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, asystenci rodziny podejmują pracę z rodziną dziecka, aby umożliwić powrót dziecka do rodziny. W celu wypracowania spójnych planów pracy z rodziną i planów pomocy dziecku, asystenci współpracują z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i personelem placówek opiekuńczo – wychowawczych. Asystenci rodziny uczestniczą w zespołach do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka, a także w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, a w przypadku braku takiej możliwości przekazują pisemną opinię dotyczącą aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka pod kątem oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny.

W ramach obowiązków służbowych asystenci rodziny współdziałają z pracownikami socjalnymi oraz kuratorami rodzinnymi, na bieżąco wymieniają się spostrzeżeniami dotyczącymi funkcjonowania rodzin, współtworząc plan pracy z rodziną, uzupełniają się w jego realizacji. To interdyscyplinarne działanie pozwala na koncentrację wiedzy o rodzinie, jej problemach i przeciwdziałaniu trudnościom.

Asystenci, oprócz pracy indywidualnej z rodzinami, w 2012 r. objęli **10 rodzin** wsparciem w ramach **grupy samopomocowej „Klub Rodzica”**. Głównym celem prowadzonych działań jest kształtowanie podstawowych wzorów rodzicielskich oraz umiejętności społecznych. Zajęcia obejmują zagadnienia związane z budową i wzrostem poczucia własnej wartości, poprawą komunikacji w rodzinach, kształtowaniem samoświadomości w zakresie rozwiązywania problemów życiowych. W ramach spotkań „Klubu Rodzica” odrębne zajęcia prowadzone są z dziećmi, dla wyrównania braków środowiskowych. Działalność „Klubu Rodzica” została wpisana w projekt systemowy pn. „Stawiam na Siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowany przez MOPR w latach 2012 – 2015.

W założeniu działalność asystentów rodziny ma doprowadzać do przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a przez to także do przeciwdziałania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

2. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Wspieranie rodziny, oprócz pracy z rodziną, może być realizowane w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka świadczonej przez **placówki wsparcia dziennego**. Placówki te prowadzone są na zlecenie Miasta. W 2012 r. na terenie Miasta działało **7 świetlic**, które zapewniały miejsca dla 164 dzieci. Szczegółowe informacje o zleceniu przez Miasto prowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych znajdują się w Rozdziale II pkt 6.

Rodzina przeżywająca trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej w zakresie opieki i wychowania dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także w kształtowaniu i wypełnianiu prawidłowych ról społecznych. W 2012 r. żadnej z osób/rodzin nie ustanowiono rodziną wspierającą. Rodziny, które objęte są wsparciem asystentów rodzin i/bądź pracowników socjalnych funkcjonują w swoistych enklawach i jeśli otrzymują wsparcie, to od rodzin już sobie znanych, które często same borykają się z problemami i korzystają z pomocy MOPR.

3. Rodzinne formy pieczy zastępczej

Rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka, jako rodzinne formy pieczy zastępczej, są czasową formą opieki nad dzieckiem, które tymczasowo lub trwale pozbawione jest opieki rodziców biologicznych. Opieka w ramach rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka jest ustanowiona postanowieniem sądowym. Do rodzinnych form pieczy zastępczej mogą trafić dzieci, których rodzicom została ograniczona, odebrana lub zawieszona władza rodzicielska. Ta forma opieki podlega wsparciu i kontroli Sądu oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego zadania realizuje tutaj Ośrodek.

W 2012 roku **72 rodziny** z terenu Miasta Siedlce sprawowały funkcję rodzin zastępczych oraz **1 rodzina** prowadziła Rodzinny Dom Dziecka. W rodzinach zastępczych przebywało łącznie **87 dzieci**, w tym 11 dzieci pochodzących z innych powiatów. Liczba rodzin i dzieci w 2011 roku wynosiła odpowiednio 72 rodziny i 91 dzieci, w 2010 roku natomiast – 70 rodzin i 88 dzieci. W Rodzinnym Domu Dziecka, po przekształceniu na rodzinną formę pieczy zastępczej, przebywało **4 dzieci**, w tym 1 dziecko pochodzące z innego powiatu.

W 2012 roku zrealizowano 9 postanowień Sądu o umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych oraz 1 postanowienie Sądu o umieszczeniu dziecka w Rodzinnym Domu Dziecka. Na mocy postanowienia Sądu rozwiązane zostały 2 rodziny zastępcze, w których przebywało 2 dzieci. Jedno dziecko wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 1 dziecko przeniesiono do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W świetle przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dzieci, które posiadają uregulowaną sytuację prawną muszą zostać zgłoszone do ośrodka adopcyjnego. W 2012 roku **do ośrodka adopcyjnego zgłoszono 17 dzieci** przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej, z czego 3 dzieci zakwalifikowano do przysposobienia.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i specjalista pracy z rodziną, zatrudnieni w MOPR, utrzymują stałą współpracę z rodzinami zastępczymi oraz prowadzącym Rodzinny

Dom Dziecka, udzielają informacji o prawach i obowiązkach oraz wsparcia w rozwiązywaniu zgłaszanym przez rodzinę problemów, na bieżąco monitorują sytuację i funkcjonowanie rodziny, przygotowują we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym Rodzinny Dom Dziecka, plan pomocy dziecku, a także składają w Sądzie półroczne sprawozdania o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz sytuacji rodziny naturalnej dziecka. MOPR dokonuje oceny sytuacji każdego dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w Rodzinnym Domu Dziecka na posiedzeniach zespołu, w skład którego wchodzi rodzina zastępcza (prowadzący Rodzinny Dom Dziecka), koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, asystent rodziny lub pracownik socjalny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat dokonywana jest co 3 miesiące, natomiast dzieci powyżej 3 lat do ukończenia pełnoletności – co 6 miesięcy.

W celu podniesienia kompetencji wychowawczych zorganizowano **2 edycje szkoleń dla rodzin zastępczych**, w których w 2012 roku wzięło udział łącznie **17 osób**. Ponadto zapewniono rodzinom zastępczym możliwość udziału w **grupie wsparcia**, a także korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego w Specjalistycznym Punkcie Konsultacyjnym.

W 2012 roku wśród mieszkańców Miasta Siedlce **przeprowadzono kampanię na rzecz pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej**, której punkt kulminacyjny odbędzie się w dniu 26 maja 2013 r. podczas Marszu dla Życia i Rodziny. Spośród rodzin, które zgłosiły się do MOPR, wobec 5 osób przeprowadzono diagnozę psychologiczno – pedagogiczną.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu Rodzinny Dom Dziecka, na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania. Rodziny zastępcze, które pełniły tę funkcję przed dniem 1 stycznia 2012 r. miały możliwość otrzymywania comiesięcznej pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w nich dziecka na podstawie przepisów dotychczasowych tj. ustawy o pomocy społecznej (w wysokości od 40 % do 80 % kwoty podstawy wynoszącej 1.647,00 zł (w zależności od wieku, stanu zdrowia dziecka oraz stopnia jego rozwoju) pomniejszonej o kwotę odpowiadającą 50 % dochodu dziecka), bądź na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w kwocie nie niższej niż 660,00 zł, w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz nie niższej niż 1000,00 zł, w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Wysokość świadczenia jest pomniejszana

o kwotę nie wyższą niż 50% dochodu dziecka, nie więcej jednak niż do 80% kwot, o których mowa powyżej. Rodziny zastępcze utworzone w 2012 roku oraz prowadzący Rodzinny Dom Dziecka, otrzymują świadczenia na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2012 roku udzielono takiej pomocy na łączną kwotę **758.453 zł**, z czego kwota 113.304 zł została sfinansowana, na podstawie zawartych porozumień, przez powiaty, w których mieszkały dzieci przed umieszczeniem w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2012 roku **16 dzieci** pochodzących z Miasta Siedlce przebywało w **9 rodzinach zastępczych** zamieszkałych na terenie innych powiatów. Miasto Siedlce, na podstawie zawartych porozumień, poniosło na ten cel wydatki w kwocie **165.224 zł**.

W 2012 roku opieką w rodzinnej pieczy zastępczej objętych było łącznie **95 dzieci z Siedlec**.

4. Zapewnienie dzieciom opieki w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej, która jest formą instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówka zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe. Zaspokojenie potrzeb dziecka następuje na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania, określonego ustawami.

Rodziny niewydolne wychowawczo z terenu Miasta Siedlce objęte są wsparciem asystentów rodziny tutejszego Ośrodka. W przypadku braku pozytywnych efektów współpracy i braku poprawy sytuacji rodzinnej, placówka opiekuńczo – wychowawczej powiadamia Sąd Rodzinny, który orzeka o dalszym sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej. Pobyt dziecka w placówce powinien mieć charakter przejściowy – do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej, a w przypadku uregulowania sytuacji prawnej dziecka do znalezienia rodziny adopcyjnej.

Na terenie Miasta Siedlce w 2012 roku funkcjonowały **3 całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze**:

- Rodzinny Dom Dziecka – placówka publiczna typu rodzinnego, która w formie instytucjonalnej pieczy zastępczej istniała do dnia 30.06.2012 r., później została przekształcona w rodzinną formę pieczy zastępczej,
- „Dom pod Kasztanami” Dom Dziecka – placówka publiczna typu socjalizacyjnego,

- Stowarzyszenie Wioski Dziecięce SOS w Polsce – placówka niepubliczna typu rodzinnego prowadzona na zlecenie Miasta Siedlce.

Tabela 6 Liczba dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2012 r.

Typ placówki	Publiczne		Niepubliczne	
	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba miejsc	Liczba dzieci
Rodzinne	5	5	87	95
Socjalizacyjne	30	54	0	0
Razem	35	59	87	95

Podstawą skierowania dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej jest postanowienie sądu albo wnioski rodziców lub opiekunów prawnych. Tutejszy Ośrodek realizuje postanowienia Sądu. Pracownicy MOPR gromadzą dokumentację dziecka i rodziny. W przypadku konieczności umieszczenia dziecka w placówce poza Siedlcami, poszukują miejsca w placówce typu wskazanego przez Sąd, dowożą również dziecko do placówki.

W 2012 roku **do placówek na obszarze Miasta skierowano łącznie 39 dzieci**, w tym:

- 27 dzieci do „Domu pod Kasztanami” Domu Dziecka, w tym 10 dzieci z Siedlec i 17 dzieci z innych powiatów,
- 12 dzieci z innych powiatów do Stowarzyszenia Wioski Dziecięce SOS w Polsce.

W powyższych placówkach w roku sprawozdawczym przebywało łącznie **154 dzieci**, w tym 36 dzieci z Siedlec i 118 dzieci z innych powiatów.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych pokrywa powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce. W sprawie dzieci pochodzących z innych powiatów, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Siedlce, zawarte zostały z właściwymi powiatami porozumienia dotyczące umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na jego utrzymanie w placówce.

W roku sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 9 innych powiatów przebywało **34 dzieci** pochodzących z Siedlec, w tym **5 dzieci** zostało umieszczonych w 2012 roku (w ciągu roku 2 dzieci zostało z placówki opiekuńczo – wychowawczej na terenie innego powiatu przeniesione do Domu Dziecka w Siedlcach).

Miasto Siedlce, na podstawie zawartych porozumień, poniosło w okresie sprawozdawczym wydatki na pokrycie kosztów utrzymania tych dzieci w łącznej kwocie **1.182.499 zł** (w 2011 roku – 1.285,862 zł, w 2010 roku – 1.101.631 zł).

W 2012 roku **opieką w placówkach opiekuńczo – wychowawczych** objętych było łącznie **68 dzieci z Siedlec**.

5. Pomoc udzielana usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo – wychowawczą obejmowana była pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także:

- pomocą na kontynuowanie nauki (494,10 zł lub 500,00 zł miesięcznie),
- pomocą na usamodzielnienie (jednorazowo, od 4.941 zł do 6.600 zł),
- pomocą na zagospodarowanie (jednorazowo, do 4.941 zł).

Podstawą przyznania świadczeń na usamodzielnienie był indywidualny program usamodzielnienia podpisany i realizowany przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia oraz kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. W większości przypadków opiekunem usamodzielnienia byli pracownicy socjalni i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. Do zadań opiekuna usamodzielnienia należy:

1. zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej,
2. opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia,
3. ścisła współpraca z wychowankiem w realizacji programu usamodzielnienia,
4. ocena realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia oraz jego modyfikowanie,
5. współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz gminą,
6. opiniowanie wniosku o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.

W tabeli nr 7 przedstawiono informacje o liczbie osób objętych pomocą finansową oraz o wysokości poniesionych wydatków w latach 2010 – 2012.

Tabela 7 Pomoc finansowa na usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	2010		2011		2012	
	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Wychowankowie rodzin zastępczych:						
▪ pomoc na kontynuowanie nauki	35	150.104	31	142.676	27	119.599
▪ pomoc na usamodzielnienie	6	29.646	10	46.116	6	31.293
▪ pomoc na zagospodarowanie	10	37.279	14	49.893	2	4.194
Wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych:						
▪ pomoc na kontynuowanie nauki	22	94.210	19	84.500	14	64.026
▪ pomoc na usamodzielnienie	4	14.696	5	26.352	5	29.454
▪ pomoc na zagospodarowanie	9	31.966	9	32.963	6	16.436
Razem	x	358.892	x	382.500	x	265.002

27 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w 2012 r. kontynuowało naukę w następujących typach szkół:

- uczelnie wyższe – 11,
- szkoły policealne – 9,
- szkoły ponadgimnazjalne – 7.

14 usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2012 r. kontynuowało naukę w następujących typach szkół:

- uczelnie wyższe – 1,
- szkoły policealne – 9,
- szkoły ponadgimnazjalne – 3,
- gimnazja – 1.

Wychowankowie rodzin zastępczych i placówek objęci byli również wsparciem, w szczególności formie pracy socjalnej, poradnictwa, pomocy psychologa i innych specjalistów. Osoby, które mają problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku, objęte są permanentnym wsparciem opiekunów usamodzielnienia (pracowników socjalnych, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej) oraz terapeuty Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

IV. Świadczenia rodzinne

1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

Realizacja zadań w zakresie świadczeń rodzinnych polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych, wypłacaniu przyznanych świadczeń, opracowywaniu sprawozdań i analiz, a także na egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń.

W grupie świadczeń rodzinnych wyodrębnia się:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze,
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje **dodatki do zasiłku rodzinnego** z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny (wraz z dodatkami) do dnia 31 października 2012 r. przysługiwał, jeżeli **dochód** rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się, **nie przekraczał kwoty 504,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługiwał, gdy **dochód nie przekraczał kwoty 583,00 zł**.

Zasiłek rodzinny (wraz z dodatkami) od dnia 01 listopada 2012 r. przysługuje, jeżeli **dochód** rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się, **nie przekracza kwoty 539,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługuje, gdy **dochód nie przekracza kwoty 623,00 zł**.

Świadczeniami opiekuńczymi są:

- **świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – przysługuje matce albo ojcu, innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo opieki nad osobą dorosłą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- **dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego** – wypłacany w okresie od 01.01.2012 do 31.12.2012 r. niektórym osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne na podstawie uchwał Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2011 r., z dnia 09 maja 2012 r. oraz 25 czerwca 2012 r. ustanawiającej rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.
- **zasiłek pielęgnacyjny** – przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Świadczenia powyższe przysługują bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, niezależnie od wysokości ich dochodów (tzw. „becikowe”).

**Tabela 8 Wysokość świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym
01.11.2011 r. – 31.10.2012 r./01.11.2012 r. – 31.10.2013 r.**

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	68,00 zł/77 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 91,00 zł/106 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 98,00 zł/115 zł – miesięcznie na uczące się dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1.000,00 zł – jednorazowo

Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł – miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170,00 zł – miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci 250,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00 zł – miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł – raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny
Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	520,00 zł – miesięcznie
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego (01.01.12 – 31.12.12)	100 zł – miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153,00 zł – miesięcznie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000,00 zł – świadczenie jednorazowe

2. Realizacja świadczeń rodzinnych

Informacje dotyczące rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 9 Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych w latach 2010 – 2012

L.p	Liczba rodzin	2010		2011		2012	
		Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%
1.	Rodziny pobierające zasiłek rodzinny, w tym:	2440	100	2198	100	1982	100
1.1	na 1 dziecko	1112	45,57	983	44,72	854	43,09
1.2	na 2 dzieci	878	35,98	822	37,40	761	38,40
1.3	na 3 dzieci	319	13,07	281	12,78	260	13,12
1.4	na 4 i więcej dzieci	131	5,37	112	5,10	107	5,39
2.	Dzieci, na które wypłacany jest zasiłek rodzinny, w tym w wieku:	4122	100	4122	100	3799	100
2.1	do ukończenia 5 roku życia	1296	28,40	1236	29,99	1140	30,01
2.2	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	2859	62,65	2524	61,23	2335	61,46
2.3	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	408	9,84	362	8,78	324	8,53
3.	Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	135	x	183	x	233	x
4.	Osoby pobierające zasiłek pielęgnacyjny	1744	x	1834	x	1850	x
5.	Osoby pobierające jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	78	x	75	x	71	x

W 2012 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 3.430 rodzin, tj. średnio o 4,18 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego.

Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie 1.982 rodziny, średnio o 9,82 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Największa liczba rodzin pobierała zasiłek rodzinny na 1 dziecko (43,09 %). Świadczenia pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 233 osoby, (średnio o 27,32 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego), zasiłki pielęgnacyjne natomiast średnio miesięcznie 1.850 osób (średnio o 0,87 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego). Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka otrzymało średnio miesięcznie 71 osób (średnio o 5,33 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego).

W poniższej tabeli ujęto dane dotyczące liczby świadczeń rodzinnych oraz kwot wydatkowanych na ich wypłatę w latach 2010 – 2012.

Tabela 10 Świadczenia rodzinne zrealizowane w latach 2010 – 2012

L.p.	Rodzaj świadczenia	2010		2011		2012	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	4.659.265	54.753	4.190.671	49.466	3.949.623	45.588
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2.992.044	21.678	2.737.035	19.671	2.529.337	18.436
2.1	urodzenia dziecka	325.000	325	293.000	293	252.000	252
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	789.044	2.021	754.965	1.939	682.777	1.744
2.3	samotnego wychowywania dziecka	535.530	3.048	470.540	2.665	452.560	2.601
2.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	638.320	7.979	561.920	7.024	526.560	6.582
2.5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	378.400	4.992	356.020	4.697	337.040	4.443
2.6	rozpoczęcia roku szkolnego	310.600	3.106	288.600	2.886	267.400	2.674
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	15.150	207	11.990	167	11.000	140
3.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (1+2)	7.651.309	76.431	6.927.706	69.137	6.478.960	64.024
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	3.202.290	20.930	3.366.612	22.004	3.396.753	22.201
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	839.246	1.621	1.129.943	2.190	1.443.631	2.799
6.	Razem świadczenia opiekuńcze (4+5)	4.041.536	22.551	4.496.555	24.194	4.840.384	25.000
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	939.000	939	900.000	900	854.000	854
	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE (3+6+7)	12.631.845	99.921	12.324.261	94.231	12.173.344	89.878

W okresie sprawozdawczym wypłacono łącznie **89.878 świadczeń rodzinnych** na łączną kwotę **12.173.344 zł**. W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpiło **zmniejszenie liczby wypłaconych świadczeń** ogółem o **4,62 %** i zmniejszenie wydatków o 1,22 %.

Zmniejszenie liczby świadczeń ogółem wynika ze stałego **spadku** (w 2012 roku o **7,40 %** w porównaniu do 2011 roku) liczby wypłaconych **zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami**. Nastąpiło także zmniejszenie wydatków na realizację zadania o 6,47 % w stosunku do roku 2011. Zwiększenie kryterium dochodowego od 1 listopada 2012 r. oraz wysokości zasiłków rodzinnych nie zahamowało tendencji spadkowych w zakresie liczby świadczeń oraz

wydatków na świadczenia rodzinne. Powodem spadku jest w szczególności malejąca sukcesywnie liczba osób uprawnionych do świadczeń.

W analizowanym okresie nastąpił znaczący **wzrost** liczby wypłaconych **świadczeń pielęgnacyjnych** (o **27,81 %** w porównaniu do roku poprzedniego). Tendencja wzrostowa utrzymuje się od 2010 r. i wynika ze zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającej na poszerzeniu kręgu osób uprawnionych do tego świadczenia oraz przysługiwania prawa do świadczenia przysługuje bez względu na posiadany dochód. W 2012 roku odnotowano także **wzrost o 0,90 %** (w porównaniu do roku poprzedniego) liczby wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**.

Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne objęte są ubezpieczeniem zdrowotnym, w przypadku nieposiadania innego tytułu do ubezpieczenia oraz ubezpieczeniem emerytalno – rentowym, przy spełnieniu warunków określonych przepisami. W tabeli nr 11 przedstawiono dane dotyczące opłaconych składek na ubezpieczenie i wydatków na ten cel.

Tabela 11 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w latach 2010 – 2012

L.p.	Wyszczególnienie	2010		2011		2012	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	176.000	1.331	219.969	1.687	319.768	2.278
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	26.957	576	39.218	838	52.697	1.126
	Razem	202.957	1.907	259.187	2.525	372.465	3.304

Świadczenia rodzinne wypłacane są na podstawie **decyzji administracyjnych**. W 2012 roku wydano łącznie **5.540** decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych, z czego 56,62 % decyzji wydanych zostało w ciągu 4 miesięcy (od września do grudnia). Wiąże się to ściśle z ustawowym okresem zasiłkowym, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych, który oznacza okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Corocznie jest to czas wzmożonej pracy Działu, wymagający zwiększenia liczby osób wykonujących zadanie.

W zakresie świadczeń rodzinnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 28 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 20 decyzji, 3 decyzje zostały zmienione, a 5 decyzji zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia. Dotyczyło to w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, w sprawie których

przepisy prawne budzą dużo kontrowersji i sprzecznych wykładni. Mimo ostatniej nowelizacji (weszła w życie w październiku 2011 r.) nadal występują problemy związane z interpretacją przepisów dot. ustalania uprawnień do ww. świadczenia.

V. Fundusz alimentacyjny

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Realizacja zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz wypłacaniu przyznanych świadczeń, a także egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń oraz opracowywaniu sprawozdań i analiz w powyższej sprawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności świadczenie przysługuje bezterminowo.

Osobą uprawnioną do świadczenia jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego (wyroku sądu ustalającego alimenty lub kopii odpisu protokołu posiedzenia, zawierającego treść ugody sądowej w sprawie alimentów), jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (tzn. gdy w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych).

Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia przyznawane są w wysokości ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej, bądź zawarła związek małżeński.

W 2012 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało średnio miesięcznie **459 rodzin i 752 osoby uprawnione** (w 2011 r. 453 rodziny, 760 osób uprawnionych). W okresie sprawozdawczym podjęto **1553 decyzji administracyjnych** w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego. Wypłacono ogółem 9.888 świadczeń na kwotę 3.139.487 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat – 8.045 świadczeń, na kwotę 2.573.337 zł,
- 18 – 24 lata – 1.822 świadczenia, na kwotę 556.850 zł,
- 25 lat i więcej – 21 świadczeń, na kwotę 3.300 zł.

W 2011 roku wydatki na powyższe zadanie wyniosły 2.968.592 zł.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 14 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 4 decyzje, 10 decyzji zostało uchylonych i przekazane do ponownego rozpatrzenia.

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmują ustalenie sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Z dłużnikiem przeprowadzany jest wywiad alimentacyjny oraz przyjmowane jest oświadczenie majątkowe. Informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz w oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego, na bieżąco przekazywane są komornikom sądowym.

W roku 2012 **przeprowadzono** ogółem **222 wywiady alimentacyjne** oraz **przyjęto 222 oświadczenia majątkowe** (w 2011 roku – 163 wywiady alimentacyjne i oświadczenia).

Jeśli podczas wywiadu ustalono, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, a nie jest zarejestrowany, zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy (w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako osoba bezrobotna). Po zarejestrowaniu się dłużnika, do Powiatowego Urzędu Pracy kierowana jest informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W roku 2012 zobowiązanie do zarejestrowania się w rejestrze osób bezrobotnych lub poszukujących pracy skierowano do 104 dłużników (w 2011 roku do 47 dłużników). Informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika została skierowana do Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach w przypadku 164 osób (w 2011 roku – 104 osób).

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia lub odmówił:

- 1) przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- 2) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 3) zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 4) bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ składa do prokuratury wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo polegające na uporczywym uchylaniu się od wykonania ciążącego na nim z mocy orzeczenia sądowego obowiązku łożenia na utrzymaniu dzieci oraz kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W roku 2012 wszczęto 269 postępowań w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Podjęto 167 decyzji uznających, a w 44 przypadkach wszczęte postępowania zostały umorzone. Skierowano także **144 wnioski do prokuratury** o podejrzeniu popełnienia ww. przestępstwa oraz **29 wniosków do starosty** o zatrzymanie prawa jazdy (w 2011 roku odpowiednio 231 i 56 wniosków).

Wszystkie wymienione wyżej czynności, podjęte w trybie przewidzianym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, miały na celu motywowanie dłużnika alimentacyjnego do wywiązania się z obowiązku alimentacyjnego. W efekcie tych działań oraz czynności podjętych przez komorników sądowych w roku 2012 **zwrócona została** przez dłużników alimentacyjnych ogółem kwota **439.086 zł należności powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego** (odnotowano spadek w stosunku do roku 2011 o 3,32 %) oraz **kwota 80.658 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych** (odnotowano wzrost w stosunku do roku 2011 o 27,65 %).

VI. Realizacja zadań wynikających z innych ustaw

1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, każdy powiat ma obowiązek prowadzenia orzecznictwa do tzw. celów pozarentowych, poprzez powołanie powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. W Mieście Siedlce zadanie to realizuje **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności** działający w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Zespół obejmuje swoim działaniem 4 powiaty: Miasto Siedlce oraz, na mocy zawartych porozumień, Powiat Siedlecki (ziemski), Powiat Sokołowski i Powiat Łosicki.

W Zespole zatrudnionych jest 5 pracowników administracyjnych, w pełnym wymiarze czasu pracy (w tym przewodnicząca Zespołu i sekretarz Zespołu), których obowiązkiem jest obsługa administracyjno – biurowa, wydawanie i przyjmowanie wniosków o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, udzielanie informacji. Ponadto w Zespole świadczą pracę specjaliści uprawnieni do orzekania (lekarze, psychologowie, pracownicy socjalni, pedagodzy, doradcy zawodowi). Posiedzenia składów orzekających odbywają się codziennie. Natomiast 2 do 6 razy w miesiącu równocześnie obradują dwa składy orzekające z udziałem kilku specjalistów.

Do zadań Zespołu należy wydawanie orzeczeń o:

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy;
- wydawanie legitymacji.

W 2012 roku wydano **6.319 orzeczeń**, o 14,85 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego. W tabeli nr 12 ujęto dane dotyczące wydanych orzeczeń w latach 2010 – 2012, w podziale na poszczególne powiaty.

Tabela 12 Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2010 – 2012

Nazwa powiatu	Liczba wydanych orzeczeń		
	2010	2011	2012
Miasto Siedlce	2172	2064	2464
Powiat Siedlecki	1558	1726	1978
Powiat Sokołowski	926	1028	1133
Powiat Łosicki	601	684	744
Ogółem	5257	5502	6319

Liczba wydanych orzeczeń dla osób z Miasta Siedlce zwiększyła się o 19,38 % w porównaniu do roku poprzedniego. Szczegółowe informacje o liczbie wydanych orzeczeń dla mieszkańców Miasta zawiera poniższa tabela.

Tabela 13 Rodzaje orzeczeń wydanych mieszkańcom Miasta Siedlce w latach 2010 – 2012

rodzaj orzeczenia \ rok	2010	2011	2012
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych¹	453	443	436
z określeniem stopnia niepełnosprawności², w tym:	1641	1553	1887
znaczego	359	358	373
umiarkowanego	880	849	976
lekkiego	402	346	538
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	49	36	19
o odmowie wydania orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia	29	32	45
Razem	2172	2064	2464

¹ dotyczy osób przed 16 – tym rokiem życia,

² dotyczy osób po 16 – tym roku życia.

W okresie sprawozdawczym wydano 1286 legitymacji osobom niepełnosprawnym, tj. o 4,39 % mniej w porównaniu do 2011 roku.

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zakres rehabilitacji społecznej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obejmuje **dofinansowanie**:

- ✓ likwidacji barier funkcjonalnych, tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- ✓ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (tj. pieluchomajtki, protezy, kule, cewniki, buty ortopedyczne, aparaty słuchowe),
- ✓ uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- ✓ sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- ✓ działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje również nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Ponadto w 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach na mocy porozumienia zawartego przez Miasto Siedlce z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizował **pilotażowy program „Aktywny samorząd”**. Celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym.

Osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- ✓ zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- ✓ zakupu specjalistycznego sprzętu komputerowego,
- ✓ urządzeń brajlowskich, lektorskich,
- ✓ zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz naprawy i wymiany części posiadanego wózka,
- ✓ opłaty za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu, jeżeli rodzic jest aktywny zawodowo.

W ramach realizacji zadania opracowane zostały zasady rozpatrywania wniosków i przyznawania dofinansowania ze środków PFRON oraz przygotowane zostały druki wniosków wraz z wymaganymi załącznikami. Przeprowadzona została promocja projektu, poprzez zamieszczenie informacji o możliwości ubiegania się o dofinansowanie w ramach programu na stronie internetowej miasta Siedlce, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach. Ponadto program był promowany w lokalnej telewizji, telewizji TVP INFO oraz w prasie lokalnej. Przygotowano informacje w formie broszurek opisujących odrębnie każdy z obszarów, które były udostępniane zgłaszającym się osobom zainteresowanym oraz zamieszczone na tablicy ogłoszeń. Pracownik zajmujący się realizacją programu na bieżąco informował osoby zainteresowane o kryteriach uczestnictwa oraz warunkach i możliwościach uzyskania wsparcia.

Przyjęto 10 wniosków na kwotę 79.917 zł (w tym 2 wnioski dotyczące przyznania dofinansowania w ramach dwóch obszarów). Zawarto 11 umów na dofinansowanie ze

środków PFRON na łączną kwotę 76.154,06 zł. Wszystkie umowy zawarte z Wnioskodawcami zostały rozliczone, wydatkowano 75.504,20 zł.

Przedmiotem dofinansowania był zakup:

- urządzeń brajlowskich tj. notatnik brajlowski, lupa elektroniczna, drukarka brajlowska,
- oprogramowania specjalistycznego – programów powiększająco – udźwiękawiających, rozpoznających druk i skanujących,
- wózków elektrycznych, w tym z dodatkowym wyposażeniem niezbędnym ze względu na zakres dysfunkcji narządu ruchu oraz utrzymanie sprawności posiadanych przez osoby niepełnosprawne wózków elektrycznych,
- refundacja opłat ponoszonych przez niepełnosprawnego rodzica za pobyt ich dzieci w przedszkolu.

Środki finansowe na realizację zadań pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W poniższej tabeli przedstawiono wykorzystanie środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Tabela 14 Wykorzystanie środków PFRON w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	Liczba osób			Kwota w zł		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych	7	0	20	50.968	0	240.943
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	292	363	338	128.797	254.606	238.914
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	220	314	503	162.687	208.977	417.654
Dofinansowanie działalności WTZ	30	30	30	443.879	443.869	443.880
Dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	-	-	10	-	-	75.504
Razem	549	707	901	786.331	907.452	1.416.895
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (liczba organizacji)	6	0	6	20.000	0	28.626
Razem	x	x	x	806.331	907.452	1.445.521

Środki na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Miasto otrzymuje wg algorytmu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych kwota

otrzymana z PFRON nie może pokrywać więcej niż 90 % kosztów działalności WTZ, do sfinansowania pozostałych 10 % zobowiązane są powiaty, na terenie których zamieszkują uczestnicy zajęć w WTZ. W 2012 roku ze środków PFRON sfinansowano koszty działalności WTZ w kwocie 443.880 zł, natomiast kwota 49.320 zł została sfinansowana przez Miasto Siedlce, Powiat Siedlecki i Powiat Łukowski. W zajęciach WTZ w **2012 r.** uczestniczyło **30 osób.**

W ramach nadzoru sprawowanego nad działalnością WTZ, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, działając na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Siedlce, przeprowadzają kontrole merytoryczne i finansowe. W 2012 roku, w wyniku przeprowadzonych kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zadaniem zleconym gminie na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają inne, niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy (dysproporcji), na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja administracyjna. W 2012 roku w sprawach o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano łącznie **110 decyzji administracyjnych** dla **71 osób** (w 2011 roku 83 decyzje dla 61 osób, w 2010 roku 74 decyzje dla 54 osób). Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na refundację poniesionych kosztów realizacji zadania.

VII. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej

W 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawował nadzór nad działalnością następujących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:

- „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej,
- „Domu pod Kasztanami” Domu Dziecka,
- Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1 (do 30.06.2012 r.),
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem.

Zarządzeniem nr 67/2008 z dnia 19 lutego 2008 roku Prezydent Miasta Siedlce określił zasady sprawowania nadzoru nad ww. podmiotami. Nadzór polega przede wszystkim na przeprowadzaniu kontroli problemowych, doraźnych i sprawdzających, w szczególności w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz świadczonych usług, ale również na stałej współpracy z podległymi jednostkami, polegającej m. in. na bieżącym informowaniu o wszelkich zmianach (np. przepisów prawnych).

W czerwcu 2011 r. Sejm RP uchwalił ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zmieniającą art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej dot. nadzoru starostów nad działalnością jednostek pomocy społecznej. Na tej podstawie spod nadzoru Prezydenta Miasta Siedlce wyjęty został Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Siedlcach, którego prowadzenie przejął samorząd województwa mazowieckiego.

Od 01.07.2012 r. nastąpiła zmiana formy organizacyjnej Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1 w Siedlcach. W związku z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Rada Miasta Siedlce podjęła w dniu 25.05.2012 r. Uchwałę Nr XX/408/2012 w sprawie likwidacji Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1 w Siedlcach. Rodzinny Dom Dziecka przestał funkcjonować jako placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego.

Kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej odbyły się w oparciu o Plan kontroli na 2012 rok, zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Siedlce i obejmowały realizację standardów wyznaczonych aktami wykonawczymi do ustawy o pomocy społecznej. W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono poważnych nieprawidłowości, w związku z czym zalecenia pokontrolne nie zostały wydane. Drobne uchybienia usuwane były w trakcie kontroli.

2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2012 roku, już piąty rok, realizował projekt systemowy pn.: „Stawiam na siebie!”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji”, Poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”).

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu aktywności społeczno – zawodowej osób z terenu miasta Siedlce, pozostających bez zatrudnienia, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej.

Udział w projekcie w 2012 roku, na różnym etapie jego realizacji, rozpoczęło **90 osób**. Ponadto instrument aktywnej integracji w postaci skierowania na kurs zawodowy zastosowano wobec 5 osób, należących do członków rodziny 5 Uczestników, tak aby udzielane rodzinie wsparcie dało większe szanse na rozwiązanie problemów, z którymi się boryka. Kurs ukończyły 3 osoby.

Osiągnięcie celu projektu możliwe było dzięki zastosowaniu wobec każdego z Uczestników co najmniej trzech **instrumentów aktywnej integracji**.

W ramach projektu zorganizowane zostały następujące **kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe**:

- „Sprzedawca”,
- „Księgowość”,
- „Fakturzysta”,
- „Obsługa wózków jezdniowych z wymianą butli gazowej i obsługą magazynu”,
- „Prawo jazdy kat. C”,
- „Profesjonalne sprzątanie”,
- „Fryzjerstwo”,
- „Florystyka”,
- „Projektowanie stron internetowych”,
- „Decoupage”,
- „Pracownik ochrony mienia i osób (bez wymogu posiadania licencji)”.

Powyższe kursy zawodowe poprzedzone zostały zajęciami warsztatowymi, które oprócz dostarczenia wiedzy merytorycznej, miały przyczynić się do zmiany postawy Uczestników projektu, pobudzić ich do działania, zmotywować do własnej aktywności

w zakresie poprawy sytuacji życiowej oraz spowodować wzrost pewności siebie i zaufania we własne możliwości.

Uczestnikom zaproponowano udział w:

- **warsztatach umiejętności społeczno – zawodowych**, które obejmowały w szczególności zajęcia w zakresie budowy i podniesienia poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej, asertywności, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą oraz umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- **warsztatach w zakresie savoir – vivre’u**, poruszających zagadnienia dotyczące podstawowych zasad etykiety i kultury zachowań w kontaktach międzyludzkich, właściwego zachowania podczas rozmowy kwalifikacyjnej z potencjalnym pracodawcą i w miejscach publicznych,
- **szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej**,
- **zajęciach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym**.

Dla Uczestników posiadających dzieci bądź innych, zainteresowanych uzyskaniem wiedzy na tematy związane z wychowaniem, zorganizowano **warsztaty umiejętności wychowawczych**. Zajęcia te miały na celu rozwijanie umiejętności budowania prawidłowych relacji interpersonalnych, kształtowanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych Uczestników, wzmocnienie wśród nich poczucia odpowiedzialności za wychowanie dziecka, poznanie jego potrzeb, a także pokazanie, gdzie można szukać pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.

Grupa 10 Uczestników projektu wzięła udział w:

- **warsztatach rodzinnych**, podczas których przekazana została podstawowa wiedza na temat zagadnień dotyczących m. in. rozbudzania/wzmacniania świadomości pełnienia roli rodzica, odpowiedzialności i obowiązków wynikających z rodzicielstwa, znaczenia pozytywnego stworzenia systemu norm i zasad oraz wymagań i konsekwencji w wychowaniu dziecka,
- **spotkaniach klubu samopomocowego**,
- **zajęciach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym**.

Jednej Uczestniczce projektu sfinansowano koszt nauki w szkole policealnej na kierunku technik masażysta.

W celu umożliwienia uczestnictwa w zajęciach 2 Uczestniczkom, które we własnym zakresie nie mogły zapewnić opieki nad dzieckiem/dziećmi, zorganizowano i sfinansowano usługi opiekunki do dzieci.

W ramach **działań o charakterze środowiskowym** adresowanych do grup docelowych, ich otoczenia oraz mieszkańców Siedlec, zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

- **Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny** - w Punkcie Konsultacyjnym, funkcjonującym w soboty od 29 września do 15 grudnia 2012 r., Uczestnicy projektu oraz inni mieszkańcy Miasta mogli skorzystać z bezpłatnych porad udzielanych przez trzech psychologów oraz trzech prawników. Łącznie udzielonych zostało 440 porad (230 psychologicznych i 210 prawnych). Z usług Punktu skorzystało 208 osób.
- **projekcje filmów o tematyce społecznej** - w dniach 23 – 25 października 2012 roku w obiekcie NoveKino Siedlce wyświetlono trzy filmy poruszające tematykę społeczną. Filmy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej. W projekcjach uczestniczyło łącznie około 700 osób.
- **konferencję pn.: „Współczesne wyzwania wobec wychowania”** – przedmiotem Konferencji były m. in. zagadnienia związane z wychowywaniem dzieci, reakcjami dzieci na rozstanie rodziców, wpływem uzależnień na funkcjonowanie rodzin. Konferencja odbyła się w dniu 15 listopada 2012 r. Wzięli w niej udział Uczestnicy projektu, osoby korzystające z pomocy MOPR oraz pracownicy socjalni. W Konferencji uczestniczyło ok. 130 osób.
- **konferencję pn.: „Rodzina na zakręcie”** – wykłady wygłoszone podczas Konferencji poruszały m. in. kwestie związane z zagadnieniami dotyczącymi przemocy wobec dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych, instrumentów prawnych zapewniających bezpieczeństwo osobie doświadczającej przemocy oraz stosowania procedury Niebieskiej Karty. Konferencja odbyła się w dniach 13 – 14 listopada 2012 r. Uczestnikami byli m. in.: pracownicy socjalni, nauczyciele, pedagodzy szkolni, funkcjonariusze policji, kuratorzy, wychowawcy świetlic środowiskowych, osoby duchowne. W Konferencji pierwszego dnia uczestniczyło ok. 160 osób, a drugiego – ok. 150 osób.
- **przygotowanie i wydanie materiałów pokonferencyjnych** – wydano materiały pokonferencyjne (330 egz.) zawierające wykłady wygłoszone podczas dwóch Konferencji, które zostały zorganizowane w ramach projektu w 2012 r. Publikację otrzymali Uczestnicy Konferencji i prelegenci.
- **trzy wycieczki o charakterze edukacyjnym do JuraParku Bałtów, Ogrodu Zoologicznego oraz teatru i centrum rozrywkowego w Warszawie** - dla Uczestników projektu i Ich dzieci zorganizowane zostały trzy jednodniowe wycieczki. Pierwsza, do JuraParku Bałtów, odbyła się 15 września 2012 r. Wzięło w niej udział 50 osób.

W drugiej, do Ogrodu Zoologicznego w Warszawie, zorganizowanej 16 września 2012 r., uczestniczyło 48 osób. Trzecia, do teatru i centrum rozrywkowego w Warszawie, odbyła się 18 listopada 2012 r. Wzięło w niej udział 65 osób.

- **Pracownię Działań Twórczych** - w okresie od 15 września do 20 października 2012 r., w soboty, odbywały się spotkania dla Uczestników projektu wraz z rodzinami. Zajęcia prowadzone były metodami aktywizującymi, opartymi na współpracy rodziców z dziećmi. Celem Pracowni było uczenie umiejętności wspólnego, aktywnego spędzania wolnego czasu i wzmocnienie relacji rodzic – dziecko.
- **imprezę integracyjną** – w dniu 09 grudnia 2012 r. zorganizowana została zabawa mikołajkowa dla Uczestników projektu i Ich rodzin, w której uczestniczyły 133 osoby.

Ponadto, w ramach projektu zorganizowane zostały szkolenia dla członków grup roboczych, powoływanych w ramach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, na temat zagadnień związanych z przemocą i jej przeciwdziałaniem. W trzech szkoleniach udział wzięło 60 osób.

Całkowity koszt realizacji projektu pn.: „Stawiam na siebie!” w 2012 roku wyniósł **560.128,11 zł**, z czego wkład własny stanowił **58.813,45 zł**.

Udział w projekcie zakończyło **69 osób** (w tym 1 osoba podjęła zatrudnienie w jego trakcie). **8 osób** kontynuuje uczestnictwo w projekcie w 2013 roku. Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych (dane z kwietnia 2013 roku) wynika, że po zakończeniu projektu **2 osoby** podjęły zatrudnienie, **1 osoba** prowadzi własną działalność gospodarczą, **2 osoby** wykonują prace dorywcze, **2 osoby** przystąpiły do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach, a **5 osób** wykonuje prace społecznie użyteczne.

3. Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach, działając w imieniu Prezydenta Miasta Siedlce, w 2012 r. organizował i koordynował realizację **prac społecznie użytecznych** na terenie miasta Siedlce. Prace społecznie użyteczne są instrumentem reintegracji społeczno – zawodowej beneficjentów pomocy społecznej. Uczestnikami prac są osoby uprawnione, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne organizowane były w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących

zadania pomocy społecznej oraz w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej, nie działających w celu maksymalizacji zysku.

W 2012 roku **40 podmiotów** organizujących prace społecznie użyteczne zgłosiło zapotrzebowanie na **192 miejsca pracy** (w 2011 roku na 249 miejsc pracy). Z uwagi na limit środków Funduszu Pracy założony na organizację prac społecznie użytecznych w 2012 roku zabezpieczono 71 miejsc pracy. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zawierał umowy z podmiotami, kierował osoby do wykonywania prac we wskazanych podmiotach, monitorował przebieg realizacji prac, przygotowywał i wypłacał podopiecznym świadczenia za wykonywane prace społecznie użyteczne, pracownicy socjalni zawierali z osobami skierowanymi do prac społecznie użytecznych kontrakty socjalne. Realizację zadania przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15 Realizacja prac społecznie użytecznych w latach 2010 – 2012

Rok	Osoby skierowane do p.s.u.	Osoby wykonujące p.s.u. przez okres, na jaki zostały skierowane	Osoby, które przerwały wykonywanie p.s.u. - powody		
			podjęcie zatrudnienia	względy zdrowotne/brak opieki nad dzieckiem	porzucenie wykonywania p.s.u.
2010	338*	215	18	17	84
2011	100**	79	3	1	11
2012	93***	70	5	1	12

* 4 osoby przerwały wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 1 osoba zmarła, 1 osoba zmieniła miejsce zamieszkania, 1 osoba uzyskała prawo do emerytury, 1 osoba została wyrejestrowana z PUP

** 6 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 1 osoba zmarła, 1 osoba otrzymała świadczenie pielęgnacyjne, 4 osoby nie odebrały skierowania

*** 5 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 1 osoba osiągnęła wiek emerytalny, 1 osoba nie rozpoczęła psu, otrzymała inną ofertę pracy, 1 osoba nie wywiązywała się należycie z powierzonych obowiązków, 1 osoba odmówiła podjęcia pracy, 1 osoba nie odebrała skierowania

Osoby, które porzuciły wykonywanie prac społecznie użytecznych, poniosły konsekwencje określone w kontrakcie socjalnym, tj. utraciły prawo do świadczeń z pomocy społecznej na czas określony w kontrakcie (najczęściej od 6 do 12 miesięcy).

Czas pracy w ramach prac społecznie użytecznych nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Uczestnicy za wykonywaną pracę od 01.06.2012 r. otrzymywali świadczenie w kwocie 7,70 zł za 1 godzinę pracy (do końca maja 2012 r. 7,30 zł).

Realizacja prac społecznie użytecznych odbywała się we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. PUP, na podstawie imiennych propozycji tuł. Ośrodka, wydawał skierowania osobom uprawnionym, a także dokonywał refundacji ze środków Funduszu Pracy kwot wypłaconych świadczeń pieniężnych za wykonane prace społecznie użyteczne w wysokości 60 % minimalnej kwoty przysługującego świadczenia.

4. Współpraca z organizacjami i instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi przede wszystkim na polu pomocy społecznej. Wśród nich wymienić można Policję, Sąd Rejonowy i Okręgowy, zakłady karne, kuratorów sądowych, Prokuraturę, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, ZUS, szkoły, ośrodki interwencji kryzysowej, publiczne i niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego, Poradnię Leczenia Uzależnień, Kurię Diecezjalną w Siedlcach, siedleckie parafie, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Siedlcach, Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda, Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”, Bank Żywności, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Miasta i Powiatu w Siedlcach, Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego, NoveKino, Caritas Diecezji Siedleckiej, Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących, Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci z Wadą Słuchu PZG, Wioskę Dziecięcą SOS, Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Diabetyków i wiele innych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, realizując zadania wynikające z Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, współpracował również z **Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach** prowadzonym przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Usługi szkoleniowe Centrum Integracji Społecznej skierowane są do osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. Bardzo często znajdują się w sytuacji pogłębiającej ubóstwo i uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym oraz rodzinnym.

W utworzonych w Centrum sekcjach: **porządkowo – remontowej, ślusarsko - spawalniczej, florystyczno – bukieciarsko – ogrodniczej, szwalniczo – krawieckiej i opiekuna osób starszych**, osoby bezrobotne mają możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto prowadzone są działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Rola pracowników socjalnych MOPR polega w szczególności na kierowaniu osób do uczestnictwa w zajęciach CIS, a także monitorowaniu efektów integracji społecznej i zawodowej realizowanych zgodnie z Indywidualnymi Programami Zatrudnienia Socjalnego. Indywidualny Program zawierany jest początkowo na okres próbny 1 miesiąca, a następnie

na okres 11 miesięcy. Dokument uwzględnia osobistą sytuację uczestnika, jego prawa i obowiązki oraz program reintegracji społecznej określający indywidualne formy współpracy. Pracownicy MOPR przeprowadzili w Centrum Integracji Społecznej zajęcia, podczas których omówione zostały przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz inne zagadnienia z zakresu pomocy społecznej, w tym związane z przemocą w rodzinie.

W 2012 r. pracownicy socjalni Ośrodka wydali łącznie **86 opinii** (w 2011 r. – 84 opinie, w 2010 r. – 92 opinie wraz ze skierowaniami do zajęć w Centrum Integracji Społecznej). Z wszystkimi podopiecznymi MOPR zawarte były kontrakty socjalne. Centrum w ubiegłym roku realizowało Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego z 83 osobami bezrobotnymi, w tym z 30 osobami, które podpisały program w 2011 roku. Z bieżących informacji jakie otrzymujemy z CIS wynika, że w 2012 roku 21 osób ukończyło Program po okresie, na który został on zawarty, natomiast 29 uczestników przerwało bądź zrezygnowało z realizacji Programu.

VIII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Na dzień 31.12.2012 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było **115 osób**, w tym:

- z wykształceniem wyższym magisterskim – 80 osób;
- z tytułem zawodowym licencjata – 13 osób;
- z wykształceniem średnim – 20 osób;
- z wykształceniem zawodowym – 2 osoby.

Wszyscy pracownicy Ośrodka posiadają kwalifikacje wymagane na danym stanowisku pracy i nadal podnoszą swoje umiejętności, poprzez podejmowanie różnych form doksztalcania i samokształcenia.

W 2012 roku poszczególni pracownicy MOPR uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, kursach, konferencjach, warsztatach, sympozjach:

- „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w świetle najnowszych zmian”,
- „Przystąpienie do POMOSTU STD”;
- „Ocena zasobów pomocy społecznej”;
- „Rola specjalistycznych usług opiekuńczych w poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi”;
- „Szkolenie zasadnicze dla Przewodniczących i Sekretarzy Powiatowych Zespołów do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ”;
- „Narada szkoleniowa dotycząca funduszu alimentacyjnego”;
- „Etapy pracy z ofiarami przemocy w rodzinie oraz współpraca w zespołach interdyscyplinarnych”;
- „Plan szkolenia dyrektorów i głównych księgowych jednostek budżetowych miasta Siedlce”;
- „Szkolenie ZUS 2013-zmiany”;
- „Ocena rozwoju instytucjonalnych form opieki stacjonarnej na Mazowszu – deinstytucjonalizacja dla wsparcia aktywnej integracji”;
- „Wczesna diagnoza i terapia szansą dla dziecka z autyzmem”;
- „Opracowanie i realizacja programów oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia sieci i powiązań pomiędzy ochroną zdrowia oraz pomocy społecznej”;
- „System opieki nad dzieckiem i rodziną na Mazowszu – stan obecny i perspektywy jego rozwoju z punktu widzenia różnych służb i instytucji”.

IX. Podsumowanie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, w szczególności przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Działania wspierające podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie polegają w szczególności na pracy socjalnej oraz udzielaniu pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej. Dobrym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczzonej bezradności, a z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

Głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest **ubóstwo**. W 2012 roku problem ten dotyczył **1.748 rodzin**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na ubóstwo jest bezrobocie. W 2012 roku liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu **bezrobocia wzrosła o 4,94 % w porównaniu do roku poprzedniego i wynosiła 1.253**.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest **zasiłek okresowy**. Jest to świadczenie obowiązkowe, przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe (od 01.10.2012 roku – 542 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 456 zł na osobę w rodzinie). Obowiązkowa wysokość zasiłku wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono **1.487 rodzinom**. Nastąpił **wzrost o 9,34 %** w porównaniu do 2011 roku, w którym pomocą w tej formie objęto 1.360 rodzin. W 76 % przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2012 roku każda rodzina otrzymała średnio 6,08 świadczenia, tzn. że była objęta pomocą przez średnio 6 miesięcy.

W ostatnich latach wzrasta liczba rodzin dotkniętych **problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby**. W 2012 roku z tego powodu pomocą społeczną objęto **1.041 rodzin**

(o **28,84 % więcej** w porównaniu do 2011 r.). Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest **problem niepełnosprawności**. W 2012 r. stwierdzono go w **907 rodzinach** (wzrost o **1,34 %** w porównaniu do roku poprzedniego). Pomoc w formie **zasiłku stałego**, który przyznawany jest osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w 2012 roku otrzymało **491 osób** (o **0,61 % więcej** niż w roku poprzednim). W 2012 roku wypłacono **22.201 zasiłków pielęgnacyjnych**, 1.850 zasiłków średnio miesięcznie (nastąpił **wzrost o 0,90 %** w porównaniu do roku poprzedniego). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności natomiast w 2012 roku wydał **dla mieszkańców Miasta 2.464 orzeczenia** (wzrost o 19,38 % w porównaniu do roku poprzedniego). Osoby niepełnosprawne mają ogromne trudności w znalezieniu zatrudnienia.

Rodziny dotknięte problemem **bezzadności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych** stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. W 2012 roku w **477 rodzinach** stwierdzono występowanie tego problemu. Rodziny te, w szczególności rodziny niepełne i wielodzietne oraz rodziców niepełnosprawnych intelektualnie, objęte są poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, różnymi formami pomocy świadczonej przez środowiskowe placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2012 roku do świetlic uczęszczało 240 dzieci.

Szczególnie niepokojące jest, że problem bezzadności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin generacyjnych, wchodzą w kolejne, nietrwałe związki. Widzimy nagłą potrzebę stałego, wręcz codziennego towarzyszenia i wspierania takich rodzin. Obowiązująca od 01.01.2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła zawód asystenta rodziny, którego zadaniem jest wspieranie takich rodzin. W 2012 roku **4 asystentów rodziny** (zatrudnionych w wymiarze łącznie 2,50 etatu) **prowadziło pracę z 53 rodzinami** z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Pozostałe rodziny objęte były wsparciem pracowników socjalnych. Duża liczba rodzin wymagających wsparcia i konieczność podejmowania wielowymiarowych działań na rzecz rodzin wymagać będzie zwiększenia liczby asystentów rodziny.

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się zmotywować osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2012 roku wsparciem objęto **313 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu**. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR

uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuowaniu leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w naszym Mieście jest **dożywianie dzieci**. Wszystkie rodziny potrzebujące są objęte pomocą w formie zakupu posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach, przyznawane są także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nie uczęszczających do przedszkoli. Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymują posiłki w świetlicach pozaszkolnych. Pomoc ta udzielana jest rodzinom/osobom, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2012 roku systematyczną pomocą objęto **1.690 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym** (2,11 % więcej w porównaniu do 2011 roku).

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną mają możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu PEAD. Realizatorem tego Programu mogą być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w naszym Mieście zajmuje się w szczególności Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Siedleckiej, punkty charytatywne przy parafiach i Bank Żywności. MOPR wydaje podopiecznym Ośrodka zaświadczenia o spełnianiu przesłanek do otrzymania pomocy w ramach Programu.

W 2012 roku wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocą pieniężną i niepieniężną, udzielanymi na podstawie **ustawy o pomocy społecznej**, objęto **2.483 rodziny** (spadek o 3,54 % w porównaniu do 2011 roku). Ponadto pomocy udzielono:

- na podstawie **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – **120 rodzinom** (do końca 2011 roku rodziny zastępcze i usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych otrzymywały pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej)
- na podstawie **ustawy o świadczeniach rodzinnych** – **średnio miesięcznie 3.430 rodzinom** (spadek o 4,18 % w porównaniu do 2011 roku),
- na podstawie **ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** – **średnio miesięcznie 459 rodzinom** (podobnie jak w 2011 roku),
- na podstawie **ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** – **871 osobom** (wzrost o 28,66 % w porównaniu do 2011 roku).

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności działający przy MOPR wydał w 2012 roku **6.319 orzeczeń** (wzrost o 14,85 % w porównaniu do 2011 roku).

Realizacja zadań pomocy społecznej, poza pomocą materialną, wymaga odpowiedniego **zaplecza instytucjonalnego**.

Wsparcie dla osób starszych realizowane jest w szczególności poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie **usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu**. Usługi przyznawane są w wymiarze do 4 godzin dziennie, a w przypadku mieszkających samotnie osób leżących do 6 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku. Ponadto mieszkającej samotnie osobie leżącej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznane usługi w soboty, niedziele i święta. W Mieście funkcjonuje **Dzienny Dom Pomocy** będący ośrodkiem wsparcia dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych. Dom świadczy usługi opiekuńcze, pielęgnacyjne, terapeutyczne i rehabilitacyjne. Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do **domów pomocy społecznej**. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, wsparciem w formie uczestnictwa w zajęciach w **Środowiskowym Domu Samopomocy** przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, w **Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem**, w **Warsztacie Terapii Zajęciowej i Zakładzie Aktywności Zawodowej** prowadzonych przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Jakość tych form wsparcia wydaje się być wysoko oceniana przez odbiorców. Prowadzona jest też współpraca z lekarzami psychiatrami i Oddziałem Psychiatrycznym.

Ciągle rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. Obecnie na terenie Miasta działają **świetlice wsparcia środowiskowego dla dzieci** (w 2012 roku funkcjonowało 7 świetlic), **bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży, sprzętu domowego i żywności, 2 magazyny i wypożyczalnię przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego**. Osoby bezdomne znajdują **schronienie w noclegowni**.

Nadal pozostają aktualne następujące potrzeby:

1. dalszy rozwój różnorodnych form reintegracji społecznej i zawodowej,
2. zwiększenie liczby lokali socjalnych i komunalnych,
3. tworzenie warunków do wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu wzmocnienia kompetencji rodzicielskich,
4. zorganizowanie całodobowego, specjalistycznego ośrodka interwencji kryzysowej z chronionym hostelem i stałą kadrą specjalistów,

5. zorganizowanie dziennego, specjalistycznego ośrodka wczesnej interwencji dla dzieci z opóźnieniami rozwojowymi i ich rodzin.

Występuje również potrzeba dalszego wspierania i podejmowania inicjatyw promujących rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. W 2012 roku w Siedlcach funkcjonowały 72 rodziny zastępcze. W mieście nie ma zawodowych rodzin zastępczych. W okresie sprawozdawczym zorganizowano **2 edycje szkoleń dla rodzin zastępczych** i utworzono **grupę wsparcia** dla tych rodzin. Ponadto przeprowadzono **kampanię na rzecz pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej**. Potrzeba zapewnienia opieki w pieczy zastępczej jest ciągle aktualna. Kontynuowanie działań promujących rodzicielstwo zastępcze oraz upowszechnianie rzetelnych i pełnych informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych zwiększy szanse na powoływanie rodzin zastępczych, a w konsekwencji szanse na to, aby dzieci, zamiast być umieszczane w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, mogły być umieszczane w tych rodzinach.

Podejmując działania ukierunkowane na realizację zadań pomocy społecznej nakreślonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce do 2015 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie od 2008 roku realizuje projekty systemowe, których celem jest aktywizacja społeczno – zawodowa klientów pomocy społecznej.

W 2012 roku Ośrodek aplikował o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Promocja integracji społecznej” (Uchwała Nr XX/407/2012 Rady Miasta Siedlce z dnia 25 maja 2012 roku).

W ramach Poddziałania 7.1.1. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” zrealizowano **projekt** pod nazwą „**Stawiam na siebie!**”. Działaniami ukierunkowanymi na aktywizację społeczno – zawodową objęto łącznie **90 osób pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej**. Aktywizacja społeczna i zawodowa tych osób realizowana była przede wszystkim poprzez doradztwo zawodowe oraz warsztaty, szkolenia i kursy zawodowe, dzięki którym uczestnicy projektu nabyli nowe kwalifikacje i umiejętności zwiększające ich szanse na rynku pracy. Po zakończeniu Projektu 2 osoby podjęły zatrudnienie na otwartym rynku pracy, 1 osoba prowadzi działalność gospodarczą, 2 osoby pracują dorywczo, 2 osoby przystąpiły do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, 5 osób wykonuje prace społecznie użyteczne.

IX. Podsumowanie

Działania o charakterze środowiskowym, realizowane w ramach Projektu, adresowane do beneficjentów Projektu, ich otoczenia i mieszkańców Miasta, spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej.

W bieżącym roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje również projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Program Operacyjny Kapitał Ludzki „Promocja integracji społecznej”.

Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2011 – 2012

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2011 roku	Wykonanie wydatków w 2012 roku
85195 Pozostała działalność	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 856,89	3 299,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	440,89	576,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	70,02	81,00
	4210- zakup materiałów i wyposażenia	29,63	55,00
	4300 – zakup usług pozostałych	600,45	371,00
Razem:		3 997,88	4 382,00
85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 285 862,20	1 182 499,37
	3110 – świadczenia społeczne	143 815,35	119 466,25
	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego	1 793,33	990,67
Razem:		1 431 470,88	1 302 956,29
85202 Domy pomocy społecznej	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	794 812,88	965 431,20
Razem:		794 812,88	965 431,20
85203 Ośrodki wsparcia	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	-	63,17
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	203 672,00	220 345,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	14 483,28	16 444,39
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	33 089,00	39 835,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 358,00	3 776,00
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	-	3 000,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	31 221,79	22 319,00
	4240 – zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1 249,52	1 200,97
	4260 – zakup energii	10 998,31	12 922,00
	4270 – zakup usług remontowych	1 686,70	1 547,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	106,00	83,00
	4300 – zakup usług pozostałych	25 874,00	14 420,73
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	446,00	501,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 200,00	1 200,00
	4410 – podróże służbowe krajowe	354,14	339,16
	4440 – odpisy na ZFSS	6 381,26	6 563,58

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2011 roku	Wykonanie wydatków w 2012 roku
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	400,00
	Razem:	334 120,00	344 960,00
85204 Rodziny zastępcze	3020 – wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	-	870,69
	3110 – świadczenia społeczne	936 648,69	944 633,94
	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	159 981,91	165 223,80
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	-	98 926,72
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	-	22 152,84
	4120 – składki na Fundusz Pracy	-	3 126,86
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	-	31 228,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	-	4 390,43
	4300 – zakup usług pozostałych	-	1 562,68
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	-	700,00
	4410 – podróże służbowe krajowe	-	2 800,00
	4440 – odpisy na ZFSS	-	3 395,74
	Razem:	1 096 630,60	1 279 011,70
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	-	750,00
	4300 – zakup usług pozostałych	-	2 400,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	-	44,47
	Razem:	-	3 194,47
85206 Wspieranie rodziny	3020 – wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	-	1 139,04
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	-	138 703,49
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	-	23 760,22
	4120 – składki na Fundusz Pracy	-	3 362,94
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	-	1 117,00
	4300 – zakup usług pozostałych	-	1 766,31
	4410 – podróże służbowe krajowe	-	3 900,00
	4440 – odpisy na ZFSS	-	3 669,22
	Razem:	-	177 418,22

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2011 roku	Wykonanie wydatków w 2012 roku
85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2900 – wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących	29 293,29	31 713,95
	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	180,00	202,00
	3110 – świadczenia społeczne	15 285 843,49	15 309 198,97
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	278 362,00	275 935,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	22 053,00	20 735,67
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	265 560,35	368 982,46
	4120 – składki na Fundusz Pracy	5 048,27	4 556,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	28 050,00	16 660,78
	4260 – zakup energii	18 420,00	17 879,00
	4270 – zakup usług remontowych	4 047,00	2 019,90
	4280 – zakup usług zdrowotnych	371,00	330,00
	4300 – zakup usług pozostałych	78 829,00	90 057,47
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	1 452,00	1 223,96
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	3 100,00	3 084,00
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	76 423,89	79 550,64
	4440 – odpisy na ZFSS	10 848,14	11 189,99
	4410 – podróże służbowe krajowe	322,70	172,80
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	1 423,77	968,72
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	159,75	72,99
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	997,00	1 236,00
6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	7 589,10	-	
Razem:		16 118 373,75	16 235 770,30
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach CIS	4130 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	208 218,00	222 119,39
Razem:		208 218,00	222 119,39

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2011 roku	Wykonanie wydatków w 2012 roku	
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3110 – świadczenia społeczne	2 416 470,52	2 995 097,70	
	4300 – zakup usług pozostałych	19 374,20	25 421,74	
Razem:		2 435 844,72	3 020 519,44	
85216 Zasiłki stałe	3110 – świadczenia społeczne	1 705 580,31	1 804 896,81	
Razem:		1 705 580,31	1 804 896,81	
85219 Ośrodki pomocy społecznej	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	16 425,03	15 468,97	
	3110 – świadczenia społeczne	1 500,00	2 200,00	
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 670 042,04	2 586 390,11	
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	199 957,69	214 075,76	
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	427 790,95	463 406,49	
	4120 – składki na Fundusz Pracy	60 088,44	52 102,43	
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	4 458,06	6 360,00	
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	41 065,50	41 074,66	
	4260 – zakup energii	37 229,98	42 977,15	
	4270 – zakup usług remontowych	7 630,26	7 079,50	
	4280 – zakup usług zdrowotnych	1 824,50	2 305,00	
	4300 – zakup usług pozostałych	61 627,08	60 410,02	
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	898,35	801,00	
	4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	1 684,15	1 243,67	
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	7 305,23	8 582,18	
	4410 – podróże służbowe krajowe	20 579,38	15 173,12	
	4420 – podróże służbowe zagraniczne	1 381,18	-	
	4430 – różne opłaty i składki	1 829,00	1 847,00	
	4440 – odpisy na ZFSS	89 604,64	83 700,21	
	4480 – podatek od nieruchomości	6 127,00	6 127,00	
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	277,27	493,65	
	4590 – kary i odszkodowania	-	830,65	
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	46,70	58,27	
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500,00	480,00	
	6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	30 750,16	-	
	Razem:		3 691 622,59	3 613 186,84

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2011 roku	Wykonanie wydatków w 2012 roku
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	33,12	36,20
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	77 431,42	86 120,23
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 726,00	6 406,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	12 162,90	13 989,79
	4120 – składki na Fundusz Pracy	1 942,66	2 113,29
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	2 084,31	2 725,00
	4260 – zakup energii	9 252,58	9 637,12
	4280 – zakup usług zdrowotnych	-	80,00
	4300 – zakup usług pozostałych	2 438,54	2 410,76
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 750,00	550,00
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	8 591,60	2 476,50
	4440 – odpisy na ZFSS	4 095,00	2 552,50
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	386,00	-
	Razem:		125 894,13
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzenia	-	760,00
	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	65 361,00	63 740,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 000,00	4 820,08
	4110 – składki ZUS	10 831,00	11 686,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	546,00	678,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	2 647,00	824,87
	4240 – zakup pomocy dydaktycznych	1 000,00	1 200,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	-	68,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	2 666,00	1 978,00
	4440 – odpis na ZFSS	3 099,00	3 145,05
Razem:		92 150,00	88 900,00
85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	3310 – świadczenia społeczne	15 000,00	-
Razem:		15 000,00	-
85295 Pozostała działalność	3110 – świadczenia społeczne	1 009 460,28	1 029 681,84
Razem:		1 009,460,28	1 029 681,84
85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	157 764,00	161 617,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	11 123,17	12 640,00

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2011 roku	Wykonanie wydatków w 2012 roku
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	25 634,00	29 500,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 241,00	3 221,00
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	123 482,00	153 894,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	39 402,32	16 472,00
	4260 – zakup energii	11 615,95	11 939,00
	4270 – zakup usług remontowych	800,00	797,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	149,00	204,00
	4300 – zakup usług pozostałych	123 562,00	135 900,24
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	95,00	126,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 259,00	1 314,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	381,50	551,00
	4440 – odpisy na ZFSS	4 991,06	5 674,76
	Razem:	503 500,00	533 850,00
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	-	540,26
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	-	3 100,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	-	4 500,00
	4300 – zakup usług pozostałych	-	4 059,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	-	300,00
	Razem:	-	12 499,26
	RAZEM:	29 567 390,04	30 767 875,15

Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2011 – 2012

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2011 roku	Wykonanie dochodów w 2012 roku
85201 Placówki opiekuńczo – wychowawcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	2 207,28	7 298,48
	0920 – Pozostałe odsetki	165,61	962,34
	0970 – Wpływy z różnych	239,08	-
	Razem:	2 611,97	8 260,82
85202 Domy pomocy społecznej	0690 – Koszty upomnienia	17,60	-
	0830 – Wpływy z usług	55 330,05	31 623,97
	0920 – Pozostałe odsetki	696,21	71,35
	Razem:	56 043,86	31 695,32
85203 Ośrodki wsparcia	0830 – Wpływy z usług	6 890,34	7 220,09
	0920 – Pozostałe odsetki	15,10	12,65
	Razem:	6 905,44	7 232,74
85204 Rodziny zastępcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	8 694,40	8 621,86
	0920 – Pozostałe odsetki	742,47	170,87
	0970 – Wpływy z różnych	3 237,88	5 194,21
	Razem:	12 674,75	13 986,94
85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0690 – Wpływy z różnych opłat	1 680,80	790,80
	0920 – Pozostałe odsetki	65 839,81	98 116,35
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zwroty składki na ubezpieczenie społeczne	4 163,33	8 768,28
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna	63 185,41	80 658,74
	0970 – Wpływy z różnych dochodów - zwrot nienależnie pobranych świadczeń	40 687,57	38 447,99

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2011 roku	Wykonanie dochodów w 2012 roku
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – wpływy funduszu alimentacyjnego z innych gmin	17 043,54	19 932,45
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – wpłaty dłużników alimentacyjnych	396 226,65	439 086,65
	Razem:	588 827,11	685 801,26
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0970 – Wpływy z różnych dochodów	2 003,02	79,92
	Razem:	2 003,02	79,92
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	0830 – Wpływy z usług	805,04	2 007,79
	0920 – Pozostałe odsetki	611,43	887,18
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	19 167,66	28 708,58
	Razem:	20 584,13	31 603,55
85216 Zasiłki stałe	0920 – Pozostałe odsetki	55,03	1 162,62
	0970 – Wpływy z różnych	5 316,28	3 499,70
	Razem:	5 371,31	4 662,32
85219 Ośrodki pomocy społecznej	0690 – Wpływy z różnych opłat	184,80	193,60
	0920 – Pozostałe odsetki	18 941,37	18 766,65
	0970 – Wpływy z różnych	1 284,32	1 586,59
	Razem:	20 410,49	20 546,84
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0970 – Wpływy z różnych dochodów	570,93	2 290,00
	Razem:	570,93	2 290,00
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0690- Wpływy z tytułu kosztów	44,00	-
	0830 – Wpływy z usług	252 308,75	253 994,97
	0920 – Pozostałe odsetki	677,79	1 594,64
	Razem:	253 030,54	255 589,61
	OGÓŁEM DOCHODY	969 033,55	1 061 749,32

Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu „Stawiam na siebie!”

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2011 r. w zł	Wydatki w 2012 r. w zł
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3119 – świadczenia społeczne	63 796,19	18 811,95
	Razem	63 796,19	18 811,95
85219 Ośrodki pomocy społecznej	4019 – wynagrodzenia osobowe pracowników	-	32 029,83
	4119 – składki na ubezpieczenie społeczne	-	5 592,51
	4129 – składki na Fundusz Pracy	-	784,71
	4419 – podróże służbowe krajowe	-	774,00
	4449 – odpisy na ZFSS	-	820,45
	Razem	-	40 001,50
85395 Pozostała działalność	4017 – wynagrodzenia osobowe pracowników	74 256,63	55 438,23
	4019 – wynagrodzenia osobowe pracowników	3 931,24	2 934,99
	4117 – składki na ubezpieczenie społeczne	15 901,51	10 619,95
	4119 – składki na ubezpieczenie społeczne	841,78	562,21
	4127 – składki na Fundusz Pracy	2 279,80	1 425,19
	4129 – składki na Fundusz Pracy	120,68	75,44
	4177 – wynagrodzenia bezosobowe	59 490,24	41 380,48
	4179 – wynagrodzenia bezosobowe	3 149,51	2 190,77
	4217 – zakup materiałów i wyposażenia	17 724,54	6 968,51
	4219 – zakup materiałów i wyposażenia	938,37	368,90
	4307 – zakup usług pozostałych	340 989,77	356 754,43
	4309 – zakup usług pozostałych	18 052,26	18 887,04
	4377 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 995,30	1 228,58
	4379 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	105,63	65,04
	4417 – podróże służbowe krajowe	1 470,00	735,12
	4419 – podróże służbowe krajowe	78,00	38,88
4447 – odpisy na ZFSS	2 337,59	1 558,40	
4449 – odpisy na ZFSS	123,76	82,50	
	Razem	543 786,61	501 314,66
	Razem wydatki	607 582,80	560 128,11